

Dato: 15. september 2021
Sagsnr. 21/17679

Opsamling af hørings svar fra offentlighedsperioden for udkast til afgørelse om opdateret VVM-tilladelse, miljøgodkendelse og udledningstilladelse til Kværs Biogasanlæg samt tilhørende miljørapport

Forslag til VVM-tilladelse, miljøgodkendelse og udledningstilladelse til Kværs Biogasanlæg samt opdateret miljørapport, ansøgning og supplerende oplysninger, har været i offentlig høring fra den 23/6 2021 til den 25/8, jævnfør miljøvurderingsloven § 35 stk. 1, nr. 3).

I løbet af høringsperioden er der kommet 48 hørings svar med indsigelser og bemærkninger til projektet. Nedenfor findes hvert hørings svar i deres fulde form efterfulgt af forvaltningens bemærkninger og indstilling.

1. Hørings svar Haderslev Stift (dok. 48)

Haderslev Stift har modtaget hørings materiale vedrørende biogasprojekt ved Kværs i Sønderborg Kommune.

Stiftsøvrigheden har vurderet, at projektet ikke berører Kværs Kirkes landskabelige eller kirkelige interesser, hvorfor Stiftsøvrigheden på det foreliggende grundlag ingen bemærkninger har til projektet.

Det bemærkes, at denne udtalelse alene omfatter Kværs Kirkes interesser og ikke anden fast ejendom, som menighedsrådet måtte bestyre. Såfremt menighedsrådet måtte vurdere, at interesser knyttet til anden kirkelig ejendom vil være påvirket af projektet, vil kommunen høre nærmere direkte fra menighedsrådet.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad Hørings svar 1

Hørings svaret er noteret og medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse.

2. Hørings svar Museum Sønderjylland (dok. 52)

Vedr. høring vedr. biogasprojekt ved Kværs i Sønderborg Kommune med tilhørende adgangsvej og gasledningstracé – høring af opdateret miljørapport og udkast til afgørelse

Museet har modtaget hørings materiale vedr. ovennævnte projekt og har følgende bemærkninger:

Vi har noteret, at vores udtalelse vedr. selve biogasanlægget er med i den opdaterede miljørapportens afgrænsningsskema på side 283.

Vi har taget kontakt til Geopartner ang. gasledningstracéet, som vi ikke tidligere har lavet en arkæologisk udtalelse til i henhold til Museumslovens §25.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad Høringssvar 2

Museum Sønderjylland er efterfølgende spurgt til, om de mener vi skal foretage ændringer i miljørapport eller afgørelse. De svarer i mail af 30-08-2021 at deres kommentar blot skal tages til efterretning og ikke medfører behov for ændring i kommunens myndighedsbehandling. De arbejder videre med deres myndighedsopgaver sideløbende med den kommunale sagsbehandling.

Høringssvaret er noteret og medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

3. Høringssvar Felstedegnens Borgerforening (dok. 75)

Indsigelse mod opførelse af biogasanlæg ved Kværs

Felstedegnenes Borgerforening, der er Aabenraa Kommunes officielle talerør for Felsted og omegn, vil hermed på vegne af foreningens medlemmer indgive indsigelse mod opførelse af biogasanlægget ved Kværs.

Vi ønsker at projektet droppes med de herunder anførte begrundelser.

Felstedegnens Borgerforening har i vores stillingtagen særligt lagt vægt på de potentielt alvorlige trafikale konsekvenser for Felsted

Den markant Øgede trafik af lastbiler gennem Felsted på Gråstenvej som følge af biogasanlægget skal lægges til den allerede eksisterende trafik. Vi frygter meget konsekvenserne for Gråstenvej og for hele Felstedegnen.

I Felsted skal bl.a. skolesøgende børn fra den vestlige bydel af Felsted dagligt krydse og bevæge sig langs Gråstenvej, for det meste på cykel og risikoen for alvorlige trafikulykker kommer til at stige markant ved at mange store tonstunge lastbiler dagligt vil passere gaden.

Arbejdet med at løfte Gråstenvej har været omdrejningspunktet for den store indsats, som er blevet lagt i byfornyelsen i Felsted frem til 2016. Dette skete med udgangspunkt i erkendelsen af Gråstenvejs centrale betydning for Felsted. Hvis den fremstår attraktivt, fremstår Felsted attraktivt. Hvis den fremstår uattraktiv, fremstår Felsted uattraktiv.

Da CO² ikke respekterer kommunegrænser henviser vi i stedet til anlægget der er under opførelse i Kliplev og som bliver etableret i et industriområde med den dertilhørende gode trafikale infrastruktur.

Biogasanlægget i Kliplev ligger inden for kort afstand til det planlagte anlæg i Kværs. Anlægget i Kværs vil kunne få svært ved at finde biomasse nok inden for den påståede 25 km radius med deraf behov for tilbagelægning af længere transportafstande ved afhentning og udbringning af biomasse uden for 25 km radiusen. Dette vil kunne skabe uforudseeligere øgede transporter blandt andet gennem Felsted, som ikke er medregnet i den allerede beregnede trafikmængde for projektet.

Derudover vil vi gøre opmærksom på at der ved etableringen af Sønderborg motorvejen ikke blev etableret en tilkørsel mod Sønderborg fra Felsted, netop på grund af frygten for den Øgede trafikmængde dette ville medføre gennem på Gråstenvej i Felsted.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 3

Emne 1 - Trafik: Aabenraa Kommune klassificerer Gråstenvej i klasse II. Definitionen på klasse II veje omfatter veje som har betydning for fjerntrafikken, eller er af afgørende betydning for afvikling af den gennemkørende trafik og omfatter overordnede Kommuneveje og ruter med høj prioritet for den kollektive

trafik. Fra motorvejen og sydpå er Felstedvej en klasse I vej, som omfatter veje som har afgørende betydning for fjerntrafikken – herunder statsveje og højest prioriterede kommuneveje. Sønderborg Kommune vurderer derfor at Gråstenvej/Felstedvej er egnet til den eventuelle trafik biogasanlægget i Kværs måtte medføre. I henhold til Vejlovens §8 har den kommunale vejmyndighed ansvar for at holde sine offentlige veje i den stand, som trafikens art og størrelse kræver.

Aabenraa Kommune har tidligere haft følgende bemærkninger til placeringen *“Placeringen ud til det overordnede vejnet er en fordel i vejteknisk og trafikale henseende i forhold til en placering ved en mindre vej og Aabenraa Kommune finder ingen anledning til at anfægte konklusionerne omkring trafikafviklingen, som den fremgår af miljørapporten.”*

Emne 2 - Biomassegrundlag: Nature Energy er en virksomhed, som i dag driver ni velfungerende biogasanlæg. Derfor er der ingen grund til at tvivle på, at virksomheden kan løse opgaven økonomisk. Den konkrete projektplacering beror blandt andet på analyse og vurdering af biomassegrundlag, køretid, nærhed til overordnet trafikinfrastruktur. Det vurderes, at der er rigeligt med biomasse i området. Der er estimeret en fordeling af husdyrgødning ud fra NIRAS' analyser og disse konkretiseres i takt med aftalerne med landmændene afsluttes. Da Nature Energy har bygget og driver en del anlæg, har de stor erfaring med at estimere mængde af biomasse. I forhold til de mængder, Nature Energy har kontraheret og det der mangler er Nature Energy overbevist om at projektet kan realiseres. Derudover skal det nævnes, at biomassesammensætningen kan variere og vil afhænge af de råvarer, der er tilgængelige, sammenholdt med omkostningerne ved at inddrage dem. Den planlagte biomassesammensætning er på miljørapportens side 61 angivet til 200.000 tons fast biomasse (herunder husdyrgødning og dyrket biomasse), 500.000 tons flydende husdyrgødning samt 100.000 tons industribiomasse.

Det fremgår endvidere af Planklagenævnets afgørelse af 17. Marts 2021 i klagesagen om lokalplan for Biogasanlæg i Kværs på side 25: 'Det bemærkes for en god ordens skyld, at der efter nævnets praksis heller ikke er krav om tilvejebringelse af nærmere oplysninger om leverandører eller mængder af gylle i forbindelse med en miljørapport. note8)

Note 8): Planklagenævnets afgørelse af 1. juli 2019 i sagsnr. 18/06064 m.fl. Afgørelsen kan ses på afgørelsesportalen: <https://pkn.naevneneshus.dk/>.

Høringssvaret er noteret og medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

4. Høringssvar Aabenraa Kommune (dok. 95)

Høringssvar til Miljøvurdering mv. vedrørende Biogasanlæg i Kværs

Aabenraa Kommune har ingen væsentlige indsigelse til projektet. Nedenfor er dog nogle enkelte bemærkninger til det fremsendte projektmateriale.

Trafik

Der ingen vejbyggelinjer, som begrænser placeringen langs vejen.

Det er svært at se på tegningen, om ledningen skal ligge på privat grund og tinglyses, eller i offentlig vej.

Hvis den skal ligge i offentlig vej, forventer vi at den ligger på gæsteprincippet. Der skal søges gravetilladelse som normal praksis. Når ledning går på ydersiden af et hus, er det behov for en tinglysning. Ledningens præcise placering (i vejen eller i grøften kommer og i hvilken side der er smartest) skal undersøges i detailprojekteringen.

Miljø

En generel bemærkning til miljørapporten, afsnit 7, er at det er lidt forvirrende at Niras har angivet de forskellige støjgrænser med forskellige farve. Den farve, der repræsenterer eks. 50 – 55 dB(A) repræsenterer 45 – 50 dB(A) i en anden figur. På den måde er det lidt svært at sammenligne støjbidragene. De angiver støjgrænsen for boligområder på figur 7.6 – 7.8 som henholdsvis 45, 40 og 35. Dette er ikke korrekt, idet man i det åbne land (som jeg regner med at anlægget bliver etableret i) skal regne med grænser for blandet bolig og erhverv (55, 45 og 40).

I afsnit 7.2.8 skrives at maksimalniveauet om natten kan sidestilles med ækvivalentniveauet, og at støjgrænsen på 55 dB(A) er overholdt med stor margin. Jf. støjvejledningen er støjgrænsen om natten i det åbne land 40 dB(A) og ifølge figur 7.8 har Niras angivet støjgrænsen som 35. Dette stemmer ikke helt overens med hvad der står i teksten. Afsnit 7.3.2 bør derfor også tilrettes med de korrekte angivelser (står med blå skrift i miljørapporten).

Det skal i øvrigt sikres, at de vejledende støjgrænser overholdes ved kompressorstationen ved Keldbergvej. Det fremgår ikke om at støjbidrag fra kompressorstationen er medtaget i støjberegninger eller –vurderinger i miljørapporten.

Andet sted skrives dog at kompressorstationen vil overholde Miljøstyrelsens vejledende støjkrav.

Natur

Projektet berører i Aabenraa Kommune ikke økologiske forbindelser eller særlige naturbeskyttelsesområder. Ledningen kommer ikke inden for andre beskyttelseslinjer end skovbyggelinjen, hvilket ikke er til hinder for projektet da der udelukkende sker nedgravning eller styret underboring.

Vi er også enig i at ledninger næppe påvirker bilag-IV arter i anlægsfasen.

Ledningen ligger tæt på nogle beskyttede jorddiger nord og øst for Hokkerup som ikke må påvirkes. Diger vurderes ikke at blive påvirket ved styret underboring, hvilket derfor heller ikke kræver en tilladelse.

Projektet beskriver at kompressorstationen afskærms med beplantning, hvilket også vil blive et krav i vores efterfølgende sagsbehandling. Den ligger samtidig inde ved Hokkerup by og ikke ude i det åbne land så påvirkningen på oplevelsen af landskabet vil være begrænset.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringsvar 4

Emne 1 - placering af gasledning: Evida / Geopartner oplyser følgende: Der vil naturligvis blive søgt om gravetilladelse inden projektstart.

Nedgravning af ledninger i offentlig vej foregår uden indgåelse af aftale herom, hvorfor gæsteprincippet altid vil være gældende. Nedgravning i private fællesveje ejet af kommunen vil bero på et aftaledokument, hvor vilkår i henhold til gæsteprincippet vil blive beskrevet.

Bort set fra offentlige veje, vil ledningen altid blive tinglyst på ejendommen.

Bemærkningen til dette emne er noteret og medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

Emne 2 - støj; datapræsentation og støjgrænser: Niras har oplyst uddybende om dette: Samlet set kunne kortene være udført på en anden måde, men de er korrekte, og der er således tale om en kosmetisk ting.

Støjkortene er vist med støjgrænserne i forhold til boliger i Snurom, dvs. med støjgrænser 45/40/35 dB(A). Disse støjgrænser er fastlagt af Sønderborg Kommune, som værende gældende i Snurom uanset at Snurom er beliggende i landzone som typisk støjgrænserne 55/45/40 dB(A). Derfor er de angivne og lavere støjgrænser korrekte. I forhold til de maksimale værdier (spidsværdien) gælder en støjgrænse på 55 dB(A) ved boliger i det åbne land og 50 dB(A) ved Snurom, hvilket er overholdt ved de udførte beregninger. Støjgrænsen på 35 dB(A) er støjgrænsen for den midlede støj over ½ time i natperioden, denne er jf. ovenstående kommentar fastsat for Snurom, idet den ikke er fastlagt af Sønderborg Kommune til 40 dB (A) selvom beliggenheden er i landzonen. Da der er tale om en endelig rapport kan den ikke tilrettes, men det vurderes at der heller ikke er forhold som bør rettes i rapporten.

Forvaltningen bemærker at det maksimale støjbidrag er beregnet, herunder på kørsel på den kommende adgangsvej efter indkørsel fra Felstedvej. Resultaterne gengivet i støjnotatets afsnit 6.5 tabel 6.3. Her er ligeledes beskrevet: 'Det maksimale støjbidrag om natten (Lmax) stammer primært fra trafik og er beregnet til mindre end 50 dB(A) i alle beregningspunkter. Støjgrænsen for maksimalbidrag på 50 eller 55 dB(A) overholdes således. Det maksimale støjbidrag stammer fra lastbil, idet den kører ind på grunden ad adgangsvejen. Det er i øvrigt trafikken, der i alle punkter giver max. støjen. Det vil så være det punkt, hvor bilen er tættest på det enkelte beregningspunkt, der er årsag til max. værdien.'

Bemærkningen til dette emne er noteret og medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

Emne 3 - støj, kompressorstation: Den opdaterede miljørapport behandler dette tema på side 63. Kompressorstationen indrettes efter kendt metode som øvrige kompressorstationer i Danmark og sikres støjdæmpet så Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes. Aabenraa Kommune vil som miljømyndighed kunne regulere eventuel væsentlig støj, der efterfølgende mod forventning måtte forekomme i forbindelse med drift af kompressorstationen, med påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 42. Herved kan sikres at de vejledende støjgrænser overholdes ved naboer, sådan som miljørapporten også forudsætter. Niras har sammen med Evida/GeoPartner uddybende oplyst at der vil være et støjniveau på max. 60 dB(A) for kølerne og 53 dB(A) for containerne. Dette betyder, at i en afstand af under 20 m vil støjbidraget være reduceret til mindre end 40 dB(A), som vil være den støjgrænse, der skal overholdes i natperioden ved boliger i det åbne land. Da der er min 190 meter til nærmeste bolig vil der således ikke være problemer med at overholde støjgrænserne. Forudsætningerne i miljørapporten om, at støjen vurderes uvæsentlig fra kompressorstationerne er således stadig gældende.

Bemærkningen til dette emne er noteret og medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

Emne 4 – natur mm.

Bemærkningen til dette emne er noteret og medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

5. Høringssvar Banedanmark (dok. 98)

Banedanmark har ingen bemærkninger til dette høringsmateriale

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad Høringssvar 5

Høringssvaret er noteret og medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

6. Høringssvar Brian, Bjarke, Hjalte og Rolf Hansen og Dorte Nielsen (dok. 53)

Indsigelse i forbindelse med Biogasanlæg i Kværs

Vi vil gerne gøre indsigelse imod biogas anlæg i Kværs.

Der vil Køre 60.000 lastbiler til anlægget på nord og øst siden af Kværs om året. Samtidig har Sønderborg kommune besluttet at alt tung trafik fra resten af kommunen skal køres af Buskmosevej til motorvejen i Søgård på syd og vest siden af Kværs.

Vi bliver derved indeklemmet med tung lastbil trafik på alle veje rundt om byen.

Vi er derfor bekymret for vores sikkerhed i trafikken, både som fodgængere, cyklister og bilister. lige som vi også er bekymret for lastbilerne vil køre forbi vores skole selv om den formodede indgang til Biogas anlægget bliver på Feldstedvej. Det er svært at forestille sig at lastbilerne skal køre en omvej på 10 km for at komme på motorvejen. de eneste lastbiler som ikke skal køre omvejen er dem som kommer længere vest fra end motorvejs til/af-kørslen i Søgård og der kommer lastbilerne nok ikke fra da der er tale om gylle fra lokale landmænd i området som vi er blevet plyst.

Vi kan forstå at man vil forbyde gang og cykling på den nordlige del af Søndertoft. Vi går dagligt på denne vej og cykler også på den jævnligt vi er kæmpe modstander af at det nu ikke længere er muligt at gå/cykle ture i vores by fordi den tunge trafik skal ledes igennem vores by.

Vi er også meget bekymrede for den megen luft forurening som følger med den store mængde diesel lastbiler der skal køres igennem området både i forbindelse med biogas anlægget og al den anden trafik som kommunen vil føre igennem byen fra alle sider.

Man har i dagpressen kunne læse om at biogasanlæggene i Sønderborg Kommune også vil bruges andet affald end gylle i biogasanlæggene. Restproduktet af disse affaldstyper er landmændene forpligtet til at smide ud på markerne og forurene mine fødevarer og mit grundvand. Det er jeg også meget bekymret over.

Spørgsmål

1. Vil Sønderborg kommune opstille luftforurenings målere i de beboede områder således vi kan forebygge og sikre os mod alle de skadelige stoffer vi bliver udsat for fra diesel lastbiler?
2. Hvordan vil Sønderborg Sikre borgernes trafik sikkerhed? vil man lave chikaner, rundkørsler, lyskryds som Sikre at lastbilerne kører af motorvejen og Feldstedvej og derved ikke igennem byen og forbi vores skole?

3. Vil Sønderborg kommune føre tilsyn med den gylle som køres ud fra biogasanlægget, således vi ved at den gylle vi spreder i naturen ikke af forurenede af fødevarer/hospitals affald nature energy importerer fra andre lande?

4. Kan vi få en officiel umelding fra politikerne om hvor meget man vil spære af Søndertoft for fodgængere og cyklister? og vil man oprette lyskryds og fodgængerfelt således at de borgere der bor der kan bevæge sig rundt og vi andre kan gå i parken eller til Kværshede.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 6

Emne 1 - Trafik: I henhold til Vejlovens §8 har den Kommunale Vejmyndighed ansvar for at holde sine offentlige veje i den stand, som trafikens art og størrelse kræver, herunder også trafiksikkerheden. Sønderborg Kommune vil ligesom i resten af kommunen, løbende evaluere på om trafiksikkerheden er tilstrækkelig på det kommunale vejnet, herunder også Felstedvej, Avntoftvej, Søndertoft og Buskmosevej mv.

På nuværende tidspunkt etableres der ikke cykel og gangforbud på Søndertoft, strækningen ophøjes efter aftale med Syd- og Sønderjyllands Politis færdselsafdeling til byzone, og den maksimalt tilladte hastighed sænkes til 50 km/t. Etablering af cykelsti på Avntoftvej og Felstedvej er på listen over potentielle fremtidige anlægselementer i Sønderborg Kommune, jf. miljørapportens bemærkning i afsnit 12.7.

Trafik er behandlet i miljørapportens kapitel 12 side 157 ff.

Emne 2 - Trafik, luftforurening: Luftforurening fra køretøjer er reguleret af udledningskrav gennem EU-normer til de enkelte køretøjer. Miljøstyrelsen er den myndighed, der i Danmark generelt overvåger lufttilstanden – i primært de større og stærkt trafikerede byer. <https://mst.dk/luft-stoej/luft/overvaagning-af-luftforurening/maaling-og-vurdering-af-luftforureningen/> . Der opstilles altså ikke luftforureningsmålere i forbindelse med dette projekt.

Emne 3 – Afgasset biomasse, brug: Brugen af den afgassede gylle følger de samme regler som øvrige anlæg i Danmark. Reguleringen heraf er beskrevet i miljørapportens afsnit 3.1.1 side 34 og afsnit 13.4.2 på side 195: På biogasanlægget forventes en produktion af ca. 744.000 ton afgasset biomasse. Delmængder af den afgassede biomasse vil blive separeret, såfremt der er eller bliver behov for det, for at overholde kravene for tilladeligt fosforloft til bestemte modtagere jf. gældende regler – for nuværende Husdyrgødningsbekendtgørelsen, Bekendtgørelse nr. 1176 af 23/07/202051 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. På den måde kan væskefasen med lavere indhold af fosfor og fiberfraktionen med højt indhold af fosfor udbringes hver for sig ud fra kravene om tilladeligt fosforloft på den enkelte bedrift. Den afgassede biomasse opbevares i efterlagertanke til afgasset biomasse. Alt afgasset biomasse bortskaffes til gødningsformål, jf. reglerne i slambekendtgørelsen, Bekendtgørelse nr. 1001 af 27/06/2018 om anvendelse af affald til jordbrugsformål og udbringes jf. reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, idet biogasanlægget er baseret på minimum 75 pct. husdyrgødning eller vegetabilsk biomasse regnet på tørstofbasis. I forhold til tilsynsmyndigheden er den defineret i de bekendtgørelser, der er nævnt herover. Fødevarestyrelsen er generelt tilsynsmyndighed i forhold til reglerne om animalske biprodukter, herunder kravene til hygiejniserings af biomasse for at forhindre smittespredning. Se https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Generelt_om_animalske_biprodukter.aspx

Høringssvaret er noteret og medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

7. Hørings svar Annette og Jan Ratfelder (dok. 54)

Som i nok ved ØNSKER vi IKKE BIOGAS i Kværs.

I siger Vi ikke længe kan cykel på det sidste stykke af Søndertoft 🐦 vi for rigtig mange lastbiler her ude som gør det usikkert for skolebørn os 🐦 vi for stor lugt problemer som os er 🐦 vi ved ikke om vi eller nogen hus ejer kunne blive Teknics insolvent fordi I Gemmen tvinger et så stort anlæg ??? som burde ligge ved Blans Slageri hvor det har Beder plads og lastbiler køre der ude i forvejen. Så få det byggeri pillet ned Nu. Det skulle en almindelig hus stand. Så samme regler gælder vel for alle i Sønderborg kommune ??? Total no Go til Biogas anlæg 🐦 🐦 🐦 med venlig hilsen Annette og Jan Ratfelder

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad hørings svar 7

Emne 1 - Trafik, sikkerhed: Se forvaltningens bemærkning Ad hørings svar 6 Emne 1 – Trafik.

Emne 2 – Trafik: Se forvaltningens bemærkning Ad hørings svar 6 Emne 1 – Trafik.

Emne 3 - Lugt: Det er korrekt, at et biogasanlæg ikke er helt lugtfrit. For at reducere lugten fra anlægget, etableres der derfor rensning af luften gennem en række filtre. Udledningen af luften og den resterende lugt sker gennem en skorsten, sådan at lugten fortyndes yderligere. For det konkrete projekt er der af Niras indsendt notat til revideret miljørapport, som ligeledes er offentliggjort. Dette baggrundsnotat om luftemissioner og OML-beregninger fremstiller opdaterede beregninger af lugtpåvirkningen fra anlægget. Beregningerne i Miljørapporten viser, at Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for lugt overholdes hos alle naboer. Dette skal sikre, at der ikke opleves lugtgener. Der er i udkast til miljøgodkendelse stillet en række vilkår der skal sikre minimal lugtpåvirkning og overholdelse af grænseværdierne for lugt i omgivelserne. For den generelle fastsættelse af grænseværdier for lugt i Danmark og de overvejelser der ligger bag, henvises til lugtvejledningen. <https://mst.dk/media/221643/lugtvejledningen.pdf>

Emne 4 - Værditab, materielle goder: Ejendomsværditab indgår ikke som en del af de hensyn Kommunen skal varetage ved administration efter miljøvurderings- og miljøbeskyttelsesloven, herunder dette arbejde med Miljørapport og tilhørende afgørelse. Dette forhold er tidligere i sagsforløbet behandlet af Planklagenævnet i sagen om lokalplan for Kværs Biogas. Klagenævnet udtaler i afgørelsen af 17. Marts 2021:

‘Klager 2 har gjort gældende, at miljørapporten ikke i tilstrækkelig grad belyser påvirkningen på ejendomspriserne i nærområdet (...). Det fremgår af § 1, stk. 2, at en miljøvurdering bl.a. omfatter planers sandsynlige væsentlige indvirkning på bl.a. befolkningen, menneskers sundhed, materielle goder, kulturarv samt arkitektonisk arv, og det indbyrdes forhold mellem disse faktorer. Der skal efter Planklagenævnets opfattelse efter omstændighederne herunder foretages en vurdering af indvirkningerne af en plan på menneskers brug af materielle goder og indvirkningerne på mennesker ved disses brug af de materielle goder. Derimod skal der ikke ske en vurdering af planens indvirkning på formueværdien af materielle goder 7) . Planklagenævnet finder derfor ikke, at kommunen efter miljøvurderingsloven var forpligtet til at foretage en vurdering – herunder en konkret vurdering – af de mulige fald af ejendomspriser i området.

7) Svarende til den forståelse af udtrykket "materielle goder" i VVM-direktivet, som har fundet udtryk i EU-domstolens dom af 14. marts 2013 i sagen C-420/11, Jutta Leth. Side 20 af 28¹

Det er endvidere behandlet af Miljø- og fødevarerklagenævnet i afgørelse af 15. april 2021 i sagen om den tidligere VVM-tilladelse og miljøgodkendelse. Her udtaler nævnet i afsnit 3.2.7 om ejendomspriser: ‘Klagerne har i relation til projektets påvirkning af materielle goder navnlig anført, at projektet påvirker nærområdets ejendomspriser negativt. Miljøvurderingsloven fastlægger ikke grænser for, hvad myndighederne kan

beslutte af politiske, økonomiske eller andre grunde, men stiller alene krav til grundlaget for beslutningerne og til procedurerne herfor. Miljø- og Fødevarerklagenævnet forstår imidlertid også klagepunktet sådan, at miljøkonsekvensrapporten ifølge klagerne ikke belyser projektets konsekvenser for udviklingen i områdets ejendomspriser korrekt. Efter miljøvurderingslovens § 20, stk. 4, nr. 4, skal miljøkonsekvensrapporten på en passende måde påvise, beskrive og vurdere projektets væsentlige direkte og indirekte virkninger på blandt andet materielle goder. Der skal i den forbindelse navnlig foretages en vurdering af indvirkningerne af et projekt på menneskers brug af materielle goder. Vurderingen skal efter EU-Domstolens praksis derimod ikke omfatte projektets indvirkning på materielle goders værdi.²³⁾ Ikke desto mindre skal Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærke, at det af miljøkonsekvensrapporten fremgår, at etablering af biogasanlæg ifølge Miljøstyrelsens undersøgelse fra 2006 generelt ikke har betydning for ejendomspriserne i nærområdet, og at lokale ejendomsmæglere med en enkelt undtagelse har vurderet det samme i relation til det konkrete projekt. Da en sådan vurdering imidlertid ikke er påkrævet efter miljøvurderingslovens § 20, stk. 4, nr. 4, har Miljø- og Fødevarerklagenævnet ikke fundet grundlag for at forholde sig til vurderingens konklusioner, der heller ikke ses at være indgået i den begrundede konklusion hos Sønderborg Kommune.

23) Sag C-420/11, Leth, præmis 29 og 30.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

8. Høringssvar Hans Jørgen Nissen (dok. 55)

Jeg gør hermed indsigelse mod et biogas anlæg ved Kværs idet jeg frygter at trafikken på Gråstenvej vil blive forøget væsentligt. Felsted er fortiden i en positiv udvikling med ny etablerede Ældre boliger vest for Gråstenvej samt et generationsskifte på Bøgevang med mange børnefamilier også vest for Gråstenvej. Det betyder at der er mange børn og Ældre der dagligt skal krydse Gråstenvej. Udkørsel fra Damm Have (det nye boligområde) deles med de mange aktiviteter til og fra Damms Gård som skal alle på Gråstenvej på en uoversigtlig til/fra kørsel. På Gråstenvej er der ældre beboelse på begge sider af vejen, og den tunge trafik bevirker revner og skader på husene. Trafikken må køre med en hastighed på 50 km/t igennem gaden som er uforsvarligt især når det gælder den tunge trafik. Et transport er defineret som: 1 transport = 1 ud og en ind. 29 transporter p/dag kan blive til 56 lastbiler dagligt. Det kan beboerne på Gråstenvej ikke bære. I en tidligere redegørelse henviser man til en trafiktælling fra 2017. Dette er efter min mening ikke længere aktuelt. Jeg oplever at den tunge trafik er faldet væsentligt som nu i højere grad benytter motorvejen for at komme til Gråsten. Dette skulle nødtigt vende tilbage med mange gylle transporter igennem Gråstenvej.

Desuden sætter jeg spørgsmål på hvorvidt Co2 reduktionen er aktuelt når biomassen skal transporteres over længere og længere afstande. Man bør lave en livs cyklus analyse for at se de faktuelle forhold.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 8

Emne 1 - Trafik: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 3 Emne 1 – Trafik

Emne 2 – CO2 reduktionsberegning: CO2-regnskabet er baseret på tal for forventet biomasseindtag modtaget fra Nature Energy, og forudsætningerne for beregningerne i regnskabet er baseret på kilder fra anerkendte universiteter, statslige styrelser, EU-kommissionen og erfaringstal fra lignende anlæg. Det vurderes derfor, at regnskabet er retvisende og har de væsentligste poster med. Her skal bemærkes, at der ikke findes en model for, hvordan et CO2-regnskab for et biogasanlæg sættes op, men der er en praksis for, hvordan man gør, som løbende er udviklet gennem årene for alle de biogasanlæg, der er godkendt i

Danmark. Det samme gør sig gældende for kommunernes beregninger af CO₂-regnskabet, hvor der pt. heller ikke findes en fastlagt metode. For at illustrere det spænd, der er i regnemetoder, i forhold til den mindskede udledning af metan (og lattergas alt efter hvilken metode der anvendes) fra landbrug, har henvises der til tre forskellige regnemetoder, henholdsvis den nuværende anbefaling, jf. Energistyrelsen, den tidligere metode, jf. Aarhus Universitet samt EU's metode jf. det opdaterede EU-direktiv for vedvarende energi. Det er disse tre metoder, der giver det store spænd på bundlinjen af regnskabet, 52.400-87.700 ton CO₂-ækvivalenter pr. år. Det bemærkes derfor, at der er stor usikkerhed på tallet, således at tallet følgelig vil ændre sig i takt med, at der opnås ny viden og fastlæggelse af metoder. Den beregnede værdi efter det kommende EU-direktiv for vedvarende energi fra EU-kommissionen anses for den metode, som sandsynligvis skal anvendes fremover. Den indirekte CO₂-udledning der vil ske i forbindelse med produktion af byggematerialer til anlægget, produktion af de lastbiler og maskiner der skal bruges ved anlæg og drift, anlæg af veje, fortanke med videre er ikke taget med, og tages som hovedregel aldrig med i miljørapporter. Den direkte effekt, i form af udledning af CO₂ i forbindelse med selve transporten af biomasse, er til gengæld fuldt med, og trækker fra i opgørelsen. CO₂-udledning og energiforbrug ved at opføre anlægget er ikke taget med, da den regnes for ubetydelig i forhold til anlæggets levetid, samt den mindskede udledning af metan og lattergas som følge af anlæggets drift er henholdsvis 21 og 300 gange kraftigere som klimagasser end CO₂. Hvorvidt der skulle have været skelnet mellem, hvad der kommer af biomasseindtag fra Sønderborg Kommune og hvad der kommer udefra, henholdsvis forbruges inden for og uden for kommunegrænsen, så er det måske en beregning, som kan laves, efter et anlæg er lavet. På forhånd vides ikke, hvilke landmænd, der kommer med og ej heller nøjagtigt, hvorfra den anden biomasse kommer fra. Det vil nok også til en vis grad udlignes kommuner imellem, så det er spørgsmålet, om det er interessant at regne på. Det fremgår endvidere af rapportens tekst om manglende viden, at der i beregningen af anlæggets CO₂-balance ikke er fastlagt beregningsmetoder. Der er derfor anvendt et udvalg af de gængse metoder baseret på danske referencer og EU-metoder. Det bemærkes derfor, at der er stor usikkerhed på tallet, således at tallet følgelig vil ændre sig i takt med, at der opnår ny viden og fastlæggelse af metoder. Den beregnede værdi efter det kommende EU-direktiv 11/107 for vedvarende energi fra EU-kommissionen anses for den metode, som sandsynligvis skal anvendes fremover. Miljørapportens kapitel 14 side 199 ff. beskriver projektets klimapåvirkninger.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

9. Høringssvar Britta Lippert (dok. 56)

Jeg er imod opførelsen af biogas-anlægget i Kværs. For vores område er det nok med de to anlæg i Kliplev og Glansager, og man bør afvente kapaciteten af disse to anlæg angående biomassen i vores region. Det er absolut kontraproduktivt, hvis man skal hente biomassen langvejs eller bruge jord til produktion af biomasseplanter, for at holde anlægget i drift.

Det bedste eksempel kan vi se på den anden side af grænsen, hvor danske landmænd leverer biomasse til tyske biogasanlæg. Dette er ikke den rigtige økologiske tankegang.

Derudover er jeg chokeret over, at kommunen vil etablere et trafik-intensivt erhverv så tæt på små landsbyer som Kværs og Snurom, hvor børn er nødt til at færdes langs vejene

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 9

Emne 1 - Biomassegrundlag: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 3 Emne 2 – Biomassegrundlag.

Emne 2 - Trafik: I henhold til Vejlovens §8 har den Kommunale Vejmyndighed ansvar for at holde sine offentlige veje i den stand, som trafikens art og størrelse kræver, herunder også trafiksikkerheden. Sønderborg Kommune vil ligesom i resten af Kommunen, løbende evaluere på om trafiksikkerheden er tilstrækkelige på det kommunale vejnet.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

10. Høringssvar Hanne og Hans Jørn Slothuus (dok. 57)

Hermed gør vi indsigelse imod det fortsatte ulovlige byggeri af Nature Energy's biogasanlæg ved Kværs!

Diverse tilladelser er IKKE på plads!

Borgernes stemmer er IKKE blevet hørt!

Tidsfrister er IKKE overholdt!

Tilkørselsforholdene er IKKE afklaret!

CO2 regnskabet er IKKE klart belyst!

På borgermødet på Kværs Kro udtalte Peter Gæmelke, at byggeriet ville blive stoppet og revet ned, såfremt tilladelserne ikke var på plads!

Der er forsøgt/forsøges ekspropriation af privat jord til/før privat virksomhed!

Et naturskønt område bliver vandaliseret!

Sådan kunne vi blive ved!

Vi har lyst til at spørge direkte, om tingene i "Det hellige Project. Zero's." navn har været aftalt og lovet Nature Energy på FORHÅND?????

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 10

Emne 1 - Tilladelser: Inden ophævelse af VVM-tilladelse og miljøgodkendelse i klagenævnet, var der meddelt gældende afgørelser fra Sønderborg Kommune. Under kommunens genbehandling af sagen, er ansøgerne ved at indhente fornyede tilladelser – herunder denne vvm-tilladelse, udledningstilladelse og miljøgodkendelse. En række andre tilladelser søges og meddeles senere i forløbet efter den konkrete lovgivning.

Emne 2 - Høring af borgere: Borgerne er ad flere omgange blevet hørt i denne sag, jf gældende regler om offentlighed og partshøring. En oversigt fremgår af afsnit 13 side 42 i udkast til afgørelse.

Emne 3 - Tidsfrister: Det er uklart hvilke tidsfrister der henvises til.

Emne 4 - Tilkørselsforhold og CO2 regnskabet: Emnerne er belyst i miljørapporten.

Emne 5 - Ekspropriation: Sønderborg Kommune har en godkendt lokalplan, hvorfor der kan eksproprieres efter Planlovens bestemmelser §47. Sønderborg Kommune har ekspropriationen til fornyet behandling med henblik på de anbefalinger der fremgik af planklagenævnets afgørelse fra marts 2021.

Emne 6 - Visuel påvirkning / natur: Et biogasanlæg vil i næsten alle tilfælde have en landskabelig påvirkning uanset placering, der kan give et teknisk præg - især lokalt. Den afskærmende bevoksning vil i nogen grad kunne nedtone denne påvirkning. I miljørapportens Afsnit 9 "Landskab, Geologi og Visuelle forhold" vurderes disse forhold. Desuden kan illustrationer af anlæggets visuelle påvirkning ses i miljørapportens Bilag 4. Miljø- og fødevareklagenævnet har tidligere behandlet dette tema i deres afgørelse af 15. April 2021 om klage over vvm-tilladelse og miljøgodkendelse til biogasanlæg i Kværs - afsnit 3.2.5 side 33-34. Her tilsidesættes kommunens vurderinger på området ikke, og vurderes at opfylde lovens krav.

Derudover er lokalplan og miljørapport vedtaget og prøvet i planklagenævnet og Sønderborg Kommune ser dermed ikke grundlag for yderligere behandling af den konkrete placering, herunder visualiseringer.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

11. Høringssvar Marie Lassen (dok. 58)

Indsigelser vedr. opførelses af et Biogas anlæg ved Kværs.

Lugt:

Et biogasanlæg er **IKKE** lugtfri, som Nature Energy hårdnakket påstår. Og det bekymrer os, at Sønderborg kommune skal være tilsynsmyndighed, da de jo er for at dette anlæg bygges, og vil nok ikke føre regelmæssigt tilsyn.

Støj:

Det er jo logisk, at det vil give øget støj, når store lastbiler, skal køre døgnet rundt, de larmer jo mere end en personbil. Det bekymrer os, at de skal køre døgnet rundt og at mange ikke får deres nattesøvn, dette er ikke godt for helbredet.

Sundhedseffekter ifølge WHO

Ifølge Verdenssundhedsorganisationen [WHO](#), kan trafikstøj medføre gener og helbredseffekter som kommunikationsbesvær, hovedpine, søvnbesvær, stress, forøget blodtryk, forøget risiko for hjertesygdomme og hormonelle påvirkninger. Støj kan påvirke ydeevnen og påvirke børns indlæring og motivation. Støj har således sundhedsskadelige virkninger på mennesker og kan ved længere tids påvirkning føre til egentlige helbredseffekter. Især støj om natten vurderes som skadelig, da støj om natten kan gøre det vanskeligere at falde i søvn, give dårligere søvnkvalitet, forstyrre søvnen og medføre for tidlig vækning.

Natura 2000 område 94 samt Fuglebeskyttelsesområde F68:

Dette område ligger 1,3 km fra biogasanlægget, og vi er bekymret for luftbåret kvælstof og at prinsessesøerne og slotssøen er i fare for at gro til. Der er i området, et rigt dyre og planteliv, der er observeret flere rovfugle der fisker i disse søer, men når de er tilgroet, så kan fuglene jo ikke se deres bytte, og vil så forlade området. Fiskene i søerne vil dø m.m.

Ekspropriation af jord til en vej:

Forstår ikke at Sønderborg kommune kan ekspropriere jord, for at sælge den til en privat virksomhed??

Trafiksikkerhed:

Forstår heller ikke at man kan få lov til at få en udkørsel på Felstedvej ved Snorum, når der for år tilbage er blevet lukket en udkørsel næsten samme sted, dog på modsatte side, pga. trafiksikkerhed.

Til sidst men ikke mindst, så er dette projekt fejlplaceret, da vejene ikke er giret til al denne tunge trafik, og projektet er trukket ned over hovederne på os. Troede ellers vi boede i et demokratisk land, men ligner mere diktaturland.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 11

Emne 1 - Lugt og kommunens tilsyn: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 7 Emne 3 – Lugt. Generelt fører kommunerne i Danmark tilsyn med biogasanlæg. Biogasanlæg skal ifølge miljøtilsynsbekendtgørelsen have regelmæssige basistilsyn hver 3. år. Dertil kommer prioriterede tilsyn og § 9 tilsyn ved klager og uheld efter behov og væsentlighedsvurdering. Konstateres der overskridelser af de regler virksomheden er pålagt, føres der hyppigere og opfølgende 6-måneders tilsyn.

Emne 2 - Støj, trafik: Da der endnu ikke er indgået leverandørkontrakter, kendes de endelige ruter for transport af biomasse ikke. I miljørapporten er der taget udgangspunkt i historiske GPS-data fra Open Street Maps fra de enkelte potentielle leverandører til kommende biogasanlæg. Disse data er anvendt til at fastlægge kørselsruterne. Langt de fleste ruter til og fra biogasanlægget foregår via motorvejen. Langt de fleste husdyrbrug øst for biogasanlægget er ikke medtaget i analysen, eftersom de vil indgå som potentielle leverandører til anlægget i Glansager for at minimere transport gennem Snur-om, Gråsten og Adsbøl. Fravalget er desuden taget på baggrund af den manglende fra- og tilkørsel på den østlige side af tilslutningsanlæg 14 ved Sønderborgmotorvejen. I miljørapporten er der i tabel 12.12 angivet den procentuelle forøgelse af lastbiler på de enkelte strækninger, som konsekvens af etableringen af biogasanlægget. Jf. miljørapporten vil ejendomme i de enkelte scenarier påvirkes af ekstra trafik som konsekvens af biogasanlægget. Ved det valgte scenarie 2 kommer der 156 lastbiler om dagen, hvilket svarer til 35 pct. flere lastbiler. Det er korrekt, at en øget trafik også vil give en øget støjpåvirkning. Der er i VVM-redegørelsen redegjort for den øgede trafikbelastning og de gener, den måtte give. Antallet af transporter på vejnettet øges med mindre end 3 pct. i forhold til årsdagstrafik på de steder, hvor stigningen er størst. Dog vil andelen af lastbiler øges med op til 35 pct., hvor stigningen er størst. Dette vil give en stigning i støjbidraget på op til 1 dB(A), idet der er korrigeret for, at lastbiler støjer væsentligt mere end personbiler. En stigning på 1 dB(A) vil næppe være hørbart. De fleste steder vil stigningen i trafikken give en forøgelse af støjbidraget på ca. 0,1 dB eller mindre. Beregning af vejstøj indeholder en vægtning, så trafikstøj fra kørsel om natten vejer tungere end i aften- og dagtimerne.

Emne 3 - Natur, kvælstofbelastning: Emnet er behandlet i kapitel 10 i miljørapporten.

Emne 4 - Ekspropriation: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 10 Emne 5 – Ekspropriation

Emne 5 – Trafik: Sønderborg Kommune har haft projektet med vejanlægget til evaluering hos en ekstern trafiksikkerhedsrevisor, som har afleveret en godkendt trafiksikkerhedsrevision. Syd- og Sønderjyllands Politi har ligeledes godkendt projektet

Emne 6 - Trafik, vejbelastning: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 3 Emne 1 og Ad høringssvar 6 Emne 1 – Trafik. Sønderborg Kommune vurderer hertil at vejnettet omkring placeringen af biogasanlægget er af en art og beskaffenhed der kan håndtere den øgede trafikmængde.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

12. Høringssvar Johannes Jakobsen (dok. 59)

Vi er en familie bosiddende på Søndertoft 31a, og er meget bekymrede over de trafikgener dette kommer til at betyde for området, og ikke mindst for de cyklende.

Der er ikke mange busforbindelser (kun få på hverdage), så at cykle er en meget vigtig transportform, og det gælder alle aldersgrupper.

Desuden er der en stor bekymring for lugtgener, da det altså er en realitet at det gør det - det kan opleves i Glansager ..

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 12

Emne 1 - Trafik: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 9 Emne 2 – Trafik

Emne 2 - Lugt: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 7 Emne 3 – Lugt.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

13. Høringssvar Lene Andresen (dok. 60)

Hermed fremsendes mine bemærkninger til Sønderborg Kommunes høring om miljørapport for biogasanlæg ved Kværs med tilhørende adgangsvej og gasledningstracé.

Der er fortsat stor modstand og bekymring omkring Sønderborg Kommunes beslutning om placering af biogasanlæg i Kværs.

Placeringen af dette anlæg bør ikke være i landområde, tæt på fredet naturskønne områder, men derimod i industriområder.

De hidtil fremviste tal for beregning af støj og lugtgener bygger på til, der er mere end 50 år. Det bemærkes derfor, at beregninger er sket på gammelt materiel, der ikke længere kan sidestilles med nutidens klima/miljø.

Der kan ikke gives garantier mod lugt og støjgener, hvorfor lokalbefolkningen alene bærer risikoen og de økonomiske tab heraf i forhold til værdiforringelse af boliger mm.

I forhold til gasledningen er det bekymrende, at planen bygger på godkendelse i nabokommune, hvor den skal igennem fredet område. Ligeledes skal den i Sønderborg Kommune igennem fredet område.

Endeligt er det kritisabelt, at Sønderborg Kommune ekspropriere jord til anlæg af adgangsvej. Dette er ekspropriation til et privat firma, hvor formålet ikke er til almenvællets bedste. Vejen vil ikke kunne anvendes af andre end det private firma.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad hørings svar 13

Emne 1 - Placering: Biogasanlæg betegnes som et teknisk anlæg. Tekniske anlæg kan placeres i landzone. Jævnfør Erhvervsstyrelsens oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægning skal fælles biogasanlæg som udgangspunkt placeres i erhvervsområder til klasse 7-industrivirksomheder, medmindre særlige forhold taler imod, fx infrastruktur og gyllegrundlag. I dette projekt er det netop den hensigtsmæssige placering i forhold til gyllegrundlaget, der gør sig gældende. I det konkrete tilfælde er der valgt en placering centralt i forhold til levering af biomasse samt tæt ved overordnet vejnet. Der er ingen industriområder i nærheden.

Emne 2 - Støj: Anlægget vil overholde de vejledende støjgrænser opstillet af Miljøstyrelsen, hvilket også vil blive stillet som vilkår i miljøgodkendelsen. Det skal til høringssvaret bemærkes, at en del af de fortsat gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen er udsendt for mange år siden. Det betyder dog ikke at deres anvendelse i dag er problematisk. De er fortsat gældende, benyttes dagligt af myndighederne i hele landet i administrationen af lovgivningen, herunder reguleringen af industrivirksomheder, og udgør også fortsat grundlaget når klagenævnene træffer afgørelser.

Emne 3 – Lugt: Anlægget vil overholde de vejledende lugtgrænser opstillet af Miljøstyrelsen, hvilket også vil blive stillet som vilkår i miljøgodkendelsen. Se forvaltningens bemærkning Ad hørings svar 7 Emne 3 – Lugt.

Emne 4 – Gasledning, fredet område: Gasledningen går ikke gennem fredede områder.

Emne 5 – Ekspropriering: Ekspropriationen sker af samfundsmæssige årsager for at vælge den mest trafiksikre løsning til biogasanlægget af hensyn til borgerne. Virksomheden kunne have placeret adgangsvej fra syd, hvorved ekspropriation kunne være undgået. Det ville dog ikke være en trafikikkerhedsmæssig ønskelig løsning. Sønderborg Kommune har en godkendt lokalplan, hvorfor der kan eksproprieres efter Planlovens bestemmelser §47. Sønderborg Kommune har ekspropriationen til fornyet behandling med henblik på de anbefalinger der fremgik af planklagenævnets afgørelse fra marts 2021. Vejen etableres som privat fællesvej og vil samtidig fungere som adgangsvej til de til stødende markarealer.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

14. Hørings svar Stine Sulbæk (dok. 61)

Jeg synes det er en skandale at anlægge et så stort industribyggeri i landzone, tæt på landsby og skole. Anlægget ville logisk ligge bedre placeret tæt på motorvejen hvor adgangsforholdene også kunne anlægges uden at genere så meget af lokalbefolkningen som den vil komme til nu.

Det kan godt være at byrådet lytter til lokalbefolkningen, som de jo siger de gør, men hvis man ikke agerer derefter, står der en lokalbefolkning der føler sig fuldstændig tromlet ned. Det er sådan Kværs om omegn føler det, og har gjort det lige siden første borgermøde, hvor det viser sig at byrådet allerede dengang på forhånd havde besluttet at der skulle bygges et biogasanlæg i Kværs, uanset hvilken modstand der kunne komme.

Jeg undrer mig over, at der skal bygges et anlæg imellem to nuværende anlæg. Et i Kipleve og et i Glansager. Udlægningen var jo, at hvert anlæg skulle tage biomasse i en radius af 25 km, og placerer man

et anlæg i Kværs, bliver der et stort overlap, både for Klipleve og Glansagers side af. Det virker som om at Nature Energy skal nå at have del i statens tilskudsmillioner – fuldstændig uden omtanke på miljøet!

Påklage vedr. fragt af biomasse:

Tonstunge lastbiler belaster i forvejen CO₂ udledningen voldsomt på Felstedvej. Nu skal Nature Energy's lastbiler til at køre i rutefart til et biogasanlæg i Kværs. Det vil belaste Felstedvej yderligere. Der bør derfor indtænkes forhold, der sikrer at Nature Energy ikke overgår det beregnede transportbehov.

Det kunne være at stille krav til optankning af lastbilerne med miljørigtigt brændstof i kommunen.

Afstanden på de max 25 km i diameter, hvor der skal hentes biomasse, bør kræves overholdt.

Skal man nå et CO₂ neutralt mål, skal der ikke hentes biomasse ud over denne max-diameter. Der skal ikke hentes biomasse i udlandet eller sejles biomasse til.

Påklage vedr. placering af adgangsvej til biogasanlægget:

Placering af adgangsvej via Felstedvej er ikke gennemtænkt. Stedet er i et sving med dårlig sigtbarhed. Der skal tidligere være sket færdselsulykker i selv samme sving.

Når tonstunge lastbiler skal accelerere op og ned, vil det komme til at belaste beboerne i Snurom. Vi skulle gerne forsøge at beholde de små samfund vi har i kommunen, og det gør man ikke ved at skabe mere støj og irritationer for lokalsamfundet. Mange er flyttet på landet, netop for at undgå støj og larm fra by og køretøjslarm.

En mulighed kunne være at lægge en pipeline fra anlægget og ud til motorvejen, så man minimerer færdslen så meget som muligt. Her kunne Nature Energys lastbiler af- og påfylde biomassen, uden at skulle genere Snurom med en meget tung og konstant til- og frakørsel.

Påklage vedr. trafiksikkerhed:

Ved placering af en tilkørselsvej på Felstedvej, bør der indarbejdes økonomi i planen ift. til de bløde trafikanter. Dette skal gøres inden der kommer flere lastbiler på Felstedvej. Pt. mangler der cykelstier mellem Snurom og Kværs, mellem Snurom og Gråsten og fra Søndertoft i Kværs v. Avntoftvej og ud til den eksisterende cykelsti i det sydlige Kværs.

Mange efterspørger i forvejen mere cyklistvenlige veje, både ift. skole, daginstitutioner samt de turister der gerne besøger kommunen.

Bekymring ved. mikroplast i anlægget

Hvordan vil man sortere plastikposerne fra madaffaldet, sådan rent fysisk? Og hvad bliver der af disse plastposer efterfølgende? Det forstås jo at poserne ikke er af typen som nedbrydes hurtigt. Bliver der ekstra kørsel med denne form for affald? Og er det også regnet ind i budgettet?

Bekymring vedr. lugt og støj:

Man hører til stadighed om lugt og støjgener fra andre biogasanlæg – også Nature Energy's, selv om de lover at ingen af delene vil forekomme i Kværs. Hvem skal man klage til, til den tid når disse gener kommer? Vil det være kommunen selv der fører tilsyn med om virksomheden overholder de mål de har sat?

Bekymring vedr. Kværslykke bæk:

Hvem skal stå for bækkens fremtidige sikkerhed, ift. udledningen fra biogasanlægget? Fiskebestanden og bækken generelt er meget følsom overfor udefra kommende forandringer.

Hvordan ser planen for kloakering ud ift. biogasanlægget og dens omegn?

Bekymring for gasledning:

Jeg kan blive bekymret over, at der skal føres en gasledning fra virksomheden og til Holbøl hvor kompressorstationen skal ligge. Ud over at det er et meget langt stykke gravearbejde, så skal gasledningen også føres igennem et beskyttet dige ([matr.nr. 216 Hokkerup, Holbøl](#)). En stor del af området mellem biogasanlægget og Holbøl er et gammelt istidsområde, og jeg tænker at man skal gøre sig overvejelser i.f.t. at ødelægge denne fantastiske natur (uanset om der skal graves, eller man kan skyde sig igennem).

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 14

Emne 1 - Placering: Den konkrete projektplacering beror blandt andet på analyse og vurdering af biomassegrundlag, køretid og nærhed til overordnet trafikinfrastruktur. Herunder hvilke mængder biomasser, Nature Energy i samråd med leverandørforeningen BioenergiSyd vurderer er realistiske at indhente.

Basis er dyrholdsanalyse for området, og som ikke er afgrænset af kommunegrænser. Det er Nature Energys vurdering, at der er rigeligt med mængder i området. Nature Energy har estimeret en fordeling af husdyrgødning ud fra analyser, som konkretiseres i takt med at aftalerne med landmændene afsluttes.

Da Nature Energy har stor erfaring på området og har ikke tidligere oplevet, at deres estimater i forhold til at skaffe biomasse ikke er realiseret. I forhold til de mængder Nature Energy har kontraheret, og det der mangler, vurderes det, at projektet kan realiseres. Det nævnte anlæg i Klipleve er en separat virksomhed. Det vurderes, at der er biomasse nok til begge anlæg.

Derudover er lokalplan og miljørapport vedtaget og prøvet i planklagenævnet og Sønderborg Kommune ser dermed ikke grundlag for at kommentere valget af den konkrete planmæssige placering yderligere.

Emne 2 - Biomassegrundlag: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 3 Emne 2 – Biomassegrundlag.

Emne 3 - Fragt af biomasse: Niras oplyser at husdyrgrundlaget er beregnet ud fra ca. 25 km opland. Andre biomasser som indeholder meget energi kan sagtens bære en lang køretur. Hvor langt man kan køre er en afvejning af gasindholdet i biomassen og miljøkonsekvenserne ved transport. For gylle som har et relativt lavt biogaspotentiale betyder det, at køreafstanden skal være relativt kort, hvor det for andre biomasser fx madaffald, som har et højt biogaspotentiale, kan give mening ud fra et miljømæssigt perspektiv at køre væsentligt længere.

Emne 4 - Trafik, adgangsvej: Adgangsvejen er placeret før Snur-Om på Felstedvej for at undgå at større dele trafikken til og fra Biogasanlægget skal igennem Snur-Om, hvis adgangen lå på Avtoftvej. Se endvidere forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 6 Emne 1 – Trafik.

Emne 5 - Trafik, trafiksikkerhed: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 6 Emne 1 – Trafik

Emne 6 - Biomasse, plastholdigt: Madaffald vil kunne være en del af den industrielle mængde og vil i så fald indkøbes i henhold til gældende lovgivning og udledningskrav, fx indhold af plast, som reguleret i affald til jord bekendtgørelsen - <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2018/1001> . Emnet er endvidere behandlet i denne nyere publikation fra Miljøstyrelsen, og vil indgå i fremtidig regulering af affaldsstrømme og råvarer til fx biogasanlæg i Danmark.

<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2019/02/978-87-7038-047-8.pdf>

Nature Energy oplyser at det madaffald anlægget vil modtage sker via et forbehandlingsanlæg, så det er lavet til pulp. Det er forbehandlingsanlægget der frasorterer fysiske urenheder og skal leve op til krav for dette både fra lovgivningen og via deres kontrakt med NE. Forbehandlingsanlægget er også dem der dermed håndterer restfraktionen, herunder plast. Forbehandlingsanlægget leverer formodentligt biomasse til mange biogasanlæg. Kørsel med pulp foregår som kørsel med alt andet affald der indgås aftale om. Det køres fra leverandørerne (her forbehandlingsanlægget) i fyldte tankvogne, så der er derfor ingen ekstra kørsel end den, der er medtaget i miljørapporten. Nature Energy oplyser: 'Vi vil udelukkende modtage sorteret affald, hvor biomasserne forinden er frasorteret for glas, metal, plast og andre fremmedlegemer jf. gældende regler. Nature Energy udfører modtagekontrol på alle typer af biomasser, for at sikre ovenstående.'

Emne 7 - Lugt og støj - herunder tilsyn: Lugt og støj er behandlet i miljørapporten og vil blive reguleret i miljøgodkendelsen. Dette sikrer at virksomhedens drift overholder Miljøstyrelsens vejledende støj- og lugtgrænser. Man kan klage til kommunen som tilsynsmyndighed i tilfælde af gener fra anlægget, når det kommer i drift. I miljørapporten og miljøgodkendelsen er det beskrevet, at en vis udledning af lugt må forventes i de første måneder af indkøringsperioden, indtil den nødvendige rensende bakterieflora er etableret i lugtfilterne. Herefter vil lugtbelastningen skulle overholde kravene i miljøgodkendelsen, og bør kun i helt sjældne tilfælde føre til, at naboer oplever lugtgener. Se endvidere forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 11 Emne 1 – Lugt og kommunens tilsyn.

Emne 8 - Kværsløkkebæk og kloakering:

Der er i miljøgodkendelsen stillet vilkår til udledningen af tag- og overfladevand fra biogasanlægget, som skal sikre at udledningen ikke vil påvirke Kværsløkkebæk i væsentlig grad. Der udledes alene almindeligt belastet tag- og overfladevand. Der anlægges renseforanstaltninger i form af våde regnvandsbassiner, der skal rense og drosle tag- og overfladevandet fra anlægget inden det ledes til Kværsløkkebæk. Der er udarbejdet en kapacitetsanalyse for Kværsløkkebæk der viser, at den droslede udledning fra biogasanlægget ikke vil øge risikoen for erosion i vandløbet og at udledningen ligger indenfor vandløbets hydrauliske kapacitet.

I miljøgodkendelsen fremgår det, at virksomheden ønsker at etablere en samletank til sanitært spildevand. Det er planlagt at ejendommen på sigt skal spildevandskloakeres. Ingen af de nævnte løsninger medfører, at der bliver ledt sanitært spildevand til Kværsløkkebæk.

Emne 9 – Gasledning, placering: Etableringen af gasledningen vil ske ved at anvende styret underboring jf. beskrivelsen i miljørapporten side 62, så det beskyttede dige ikke påvirkes. Generelt vil nedgravningen af

gasledningen kortvarigt påvirke landskabet, men når den nedgravede gasledning er etableret, vil den ikke være synlig og dermed ikke påvirke oplevelsen af istidslandskabet.

Geopartner, på vegne af Evida, oplyser endvidere uddybende om de afvejninger der gør sig gældende når man etablerer gasledninger: Projekteringen af ledningen er foretaget i et forsøg på at berøre så lidt beskyttet natur som mulig under hensyntagen til øvrige arealmæssige bindinger samt det anlægsteknisk mulige.

Overordnet set er følgende kriterier tillagt betydning:

- Nedbringelse af antallet af nødvendige dispensationer fra diverse beskyttelsesinteresser via optimering i forhold til beskyttet natur, vandløb, sten og jorddiger o.lign.
- Nedbringelse af antallet af berørte lodsejere via optimering af anlæggets placering i forhold hertil.
- Mindske påvirkningen af de berørte lodsejere via bl.a. dialog omkring detailplaceringen af ledningerne.
- Så vidt muligt foretage vinkelrette krydsninger af vandløb og veje.
- Så vidt muligt foretage styret underboring af vandløb og veje hhv. 1 og 1,5 meter under bund og overkant belægning.
- Så vidt mulig undgå anlæg indenfor beskyttelseslinjer omkring fortidsminder.
- Så vidt mulig undgå aflæg indenfor vejbyggelinjer af hensyn til sikring af udvidelsesmulighederne.
- Så vidt mulig undgå gener for de berørte lodsejere.

Inden anlæg af ledningen, skal der indgås aftale med de berørte lodsejere. I den forbindelse vil der kunne ske justeringer af forløbet.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

15. Høringssvar Claus Andresen (dok. 62)

Hermed fremsendes mine bemærkninger til Sønderborg Kommunes høring om miljørapport for biogasanlæg ved Kværs med tilhørende adgangsvej og gasledningstracé.

Jeg vil gerne påpege den uhensigtsmæssige placering af anlægget i et naturskønt område! Dette bør placeres i et industriområde.

Jeg vil også gerne påpege gasledningens rute igennem kværs bakker ikke er optimal og at den skal igennem et fredet dige i åbenrå kommune, den bør følge vejnettet.

Jeg vil også opfordre kommunen til ikke at eksproprierer til et privat projekt der er ikke gavner beboer i området eller i kommunen.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 15

Emne 1 - Placering: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 13 Emne 1 - Placering

Emne 2 - Gasledning, placering: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 14 Emne 9 – Gasledning, placering.

Emne 3 - Ekspropriering: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 10 Emne 5 – Ekspropriation.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

16. Hørings svar Olaf Piepenbrock (dok. 63)

Hej,

Angående høring til den nye Miljørapport til biogasanlæg i Kværs, ønsker jeg at få et svar på følgende problem:

I Tyskland har man allerede mange års erfaring med biogas, her har myndighederne de seneste år haft stor bevågenhed omkring effekten af biogasproduktionen. Den seneste undersøgelse, publiceret af det tyske miljøministerium, (Umweltbundesamt 2019) se vedhæftet bilag. Viser at der i gennemsnit udslipper 5 % metan fra biogasanlæggene. Dette sker formentlig igennem håndtering af gasen, lækager, overtryksventiler, eftergasning af restsustrat og generelle utætheder i gasmotorer til kraft-varme-kobling etc. Påvirkningen på drivhuseffekten fra molekyler fra metan er ca. 25 gange større end kuldioxid, så det er nemt at regne ud, at effekten af CO2 besparelsen igennem produktionen af biogas hurtig bliver negativ. Hvordan kan Sønderborg byråd så påstå at hele bygning af anlægget og frem- og tilbagekørsel af driftsmidler vil bidrage til Projekt Zero og Sønderborg kommunes visioner om at blive CO2-neutral?

Jeg opfordrer Sønderborg kommune til at få indskrevet i miljørapporten, at Nature Energy i Kværs hvert år offentliggør et „material-flow-analysis“ for at dokumenter over for samfundet, at de overholder et estimeret tal under 4 % metanudslip. Jeg finder, det er vigtigt, at Sønderborg kommune tager stilling til dette nu – den nuværende opgørelse over hvor meget CO2 der bespares er ikke troværdig uden en analyse og opgørelse af metanudslip.

Det er skamfuldt, at man begynder at argumenter mod egne værdiforestillinger, da hverken byrådet eller forvaltningen i Sønderborg er istand til at repræsenterer deres beboer på nogen måder, hidtil har vi kun oplevet modarbejdelse af befolknings ønske. Man kan desværre ikke sætte tal på miljøtab gennem mærkelige demokratiprocesser i den her ugenemskuelige samfundslege.

Det samme problem med lugtgener: Kører man forbi alle de "skønne" gæringsrestbunker som begynder at ligge rundt i kommunen, så kan man ikke fornægte at disse lugter. Det er miljømæssigt skamfuldt, at gylletanke, hestmøddinger mm. skal tildækkes pga. miljøet, men biogasrestbunkerne må stinke frit. I miljørapporten er menneskes sundhed i forhold til indånding af lugtgener ikke undersøgt.

Kværs samfund står sammen om beslutningen, ikke at opfør biogasanlægget i den størrelses orden. Det kommer desværre ikke til at stå i nogen miljørapport. Men et svar til ovennævnte problematikker, vil jeg gerne have!

Kilde: Umweltbundesamt 2019: Biogasanlagen – Sicherheitstechnische Aspekte und Umweltauswirkungen; ISSN 2363-829X (Vedhæftet som bilag)

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 16

Emne 1 - CO2 reduktionsberegning, herunder metantab : Emnet er behandlet i kapitel 14.3 hvor man beskriver at der gennemføres gaslækageundersøgelser årligt. Se miljørapporten side 201. Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 8 Emne 2 – CO2 reduktionsberegning. Der er i miljøgodkendelsen krav til tjek af tæthed på anlægget, samt at anlægget drives med overdækninger og undertryk så luftstrømme renses. Der er ligeledes krav til vedligehold bestemt af ATEX reglerne, som sikrer tæthed ift. gas. I forhold til grundlaget for vurderinger i afgørelsen, så danner de relevante danske vejledninger og bekendtgørelser samt relevante EU BREF dokumenter og BAT-konklusioner basis for kommunens afgørelse. Man har ikke herudover forholdt sig til diverse andre udenlandske kilder, som fx den der er indsendt med høringssvaret.

Emne 2 - Lugt: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 7 Emne 3 – Lugt. Generelt er stoffer der udledes til luft, som kan påvirke menneskers sundhed, reguleret med B-værdier der sikrer befolkningen mod uønskede påvirkninger - herunder både i forhold til gene og sundhed. Det gælder også lugtende stoffer. Nogle stoffer har en særligt lav B-værdi, som er lugtbetinget. Her går grænsen altså ved den lugtmæssige genevirkning, og den indtræffer ved lavere værdier end den sundhedsmæssige.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

17. Høringssvar Torben Sprenger (dok. 64)

Først vil jeg indlede med at jeg synes det er under al kritik, hvordan dette anlæg, trækkes ned over indbyggerne, som massivt har klaget over placeringen siden starten.

Sønderborg byråd har ikke været det mindste lydhør, måske lige på nær et enkelt medlem fra DF.

Havde anlægget været planlagt placeret blot 2,5 km fra den nuværende byggeplads, ved motorvejsafkørslen, så havde der været minimale tilpasninger, for at placeringen ville kunne være en succes.

Når der alligevel skal eksproprieres arealer til en adgangsvej, hvorfor så ikke lytte til borgerne fra egnen, som skal give politikerne stemmer/opbakning til nye tiltag fremover?

Der mangler en logisk forklaring på, hvorfor der ønskes at placere et nyt anlæg midt imellem to eksisterende anlæg, som i forvejen ligger med mindre afstand end de anbefalede 50 km.

Det her handler mere om at Nature Energy, skal kunne nå at malke staten for tilskuds millioner, end at gøre noget godt for miljøet!

Jeg påklager placeringen af adgangsvejen til biogasanlægget

Placeringen af adgangsvejen fra Felstedvej er uhensigtsmæssig.

- Adgangsvejen placeres i et sving med dårlig oversigt.
- Nedbremsning og acceleration af tonstunge lastbiler, vil være af betydelig gene for beboerne af landsbyen Snurom og omegn.
- Vi bør værne om de små samfund, ikke nedlægge dem.
- Vi er stadig nogen der IKKE ønsker at bo i de større byer, med værdsætter landsbymiljøet og boligklynger i det åbne land.
- Der bør der indtænkes en gylle pipeline og en pumpestation ved motorvejstilkørslen, således at lastbiltrafikken fjernes / minimeres fra det omkringliggende landsbysamfund.

Jeg påklager mangel på trafiksikkerhedsforbedringer i forbindelse med biogasanlægget

Kommunen skal afsætte økonomi til etablering af cykelstier til bløde trafikanter, INDEN at der skal køre tonstunge lastbiler på vores veje og igennem vores landsbyer til anlægget OG inden en trafikulykke medfører tab af menneskeliv.

I dag mangler der cykelstier mellem Felsted og Gråsten, mellem Snurom og Kværs, samt mellem på Søndertoft i Kværs, hvor der er en boligklynge mellem Avntoftvej og frem til den eksisterer cykelsti i det sydlige Kværs.

Jeg påklager beregningen af CO2 udledning i forbindelse med driften af biogasanlægget

Tonstunge lastbiler belaster CO2 budgettet betydeligt, hvorfor der skal indtænkes nogle forhold, der sikrer at Natur Energy ikke har et større transportbehov end det allerede beregnede.

- Der bør stilles krav til at lastbilerne optankes med miljørigtigt brændstof i Sønderborg kommune. Selvfølgelig helst på biogas de selv fremstiller frem for diesel.
- At afstanden hvortil der hentes og leveres gylle til biogasanlægget, ligger inden for maksimum 25 km. I luftlinjen fra anlægget, set i lyset af at hvis biogasanlæg kan placeres i mindre afstand en 50 km fra hinanden, så er det fordi at der findes materiale nok i lokalområdet!
- Dette må vægtes meget højt i Sønderborg kommune, der skal nå et gevaldigt CO2 mål på kort tid. Så nytter det selvsagt ikke, at man giver private virksomheder lov til at hente biomateriale langt borte i tonstunge lastbiler, og som vi allerede har set, tankskibe som kommer fra udlandet.
- Derfor skal kørsel overvåges af myndighederne.

Bekymringer vedrørende Kværsløkke bæk.

Det skal sikres at bækkens fiskebestand ikke reduceres pga. ny udledning fra biogasanlægget, da bækken er særlig følsom overfor forurening/forandringer.

Husstande i området er blevet pålagt at lave tiltag omkring forbedret spildevandsrensning. Hvad er planen for kloakering i denne del af kommunen og biogasanlægget?

Bekymringer vedrørende mikro plastik

Sønderborg kommune har tidligere meddelt at plastikposer, som anvendes til madaffald, ikke er af typen som hurtigt nedbrydes. Det er valgt for at sikre at madrester ikke løber ud i beholderen.

Det nævntes at plastikposerne kan skimmes bort i processen på biogasanlægget.

- Hvad sker der herefter med det frasorterede plastikaffald? Hvor transporteres det hen og hvor mange kørsler? Jeg går ud fra at tallet er kendt fra Glansager og andre lignende anlæg.
- Hvor ender de poser / mikro plastik der teknisk set IKKE kan frasorteres?

Bekymringer vedrørende klageansvar om lugt og støj gener

Når anlægget kommer i drift, vil der efter noget tid være klager vedr. biogasanlæggets produktion. Hvem tager imod klager, f.eks. lugtgener. Der må være erfaringer fra beboer omkring Glansager.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 17

Emne 1 - Trafik, adgangsvej ad Felstedvej: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 11 Emne 5 – Trafik

Emne 2 - Trafik, sikkerhed: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 6 Emne 1 – Trafik

Emne 3 - Fragt af biomasse: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 14 Emne 3 – Fragt af biomasse.

Emne 4 - Kværsløkkebæk og kloakering: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 14 Emne 8 - Kværsløkkebæk og kloakering

Emne 5 - Biomasse, plastholdigt: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 14 Emne 6 – Biomasse, plastholdigt.

Emne 6 - Tilsyn ifm. klager: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 14 Emne 7 – Lugt og støj - herunder tilsyn.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

18. Høringssvar Per Godt Johannsen (dok. 65)

Høringssvar til Ny MILJØRAPPORT og VVM for etablering af biogasanlæg hos Nature Energy Kværs.

Jeg er af den opfattelse at hele processen skal gå om, hvilket jeg begrundet med følgende:

- Den demokratiske proces har ikke varetaget borgernes interesser. Beslutningerne var taget før borgerne blev inddraget.
- Gyllegrundlaget er forældet – ikke tidssvarende.
- Placeringen er ikke optimal, tænkt i forhold til placeringen mellem Glansager og Klipleve. Disse to anlæg kan uden problemer varetage den biomasse, der er til rådighed i lokalområdet.
- Visualiseringer i forhold til helheden, her tænkes: bygningsmasse, vejanlæg, cykelstier mm. hænge ikke sammen.
- Der er ingen adgangsvej til anlægget – den såkaldte ekspropriering af jord til privat virksomhed/privat profit, er ikke kommunens opgave.
- Sønderborg kommune er ikke kompetente til at varetage opgaven, gennem det sidste år har flere borgere gjort kommunen opmærksom på, at Nature Energy støbte og byggede siloer på pladsen, uden at kommunen har reageret, men derimod holdt hånden over dem.
- Hvordan kan sådan et stort byggeri foregå uden de fornødne tegninger og tekniskmateriale?
- Jeg mangler dokumentation via en "life cyklus analyse", der beviser CO₂ besparelsen.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 18

Emne 1 – CO₂ reduktionsberegning: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 8 Emne 2 – CO₂ reduktionsberegning.

Emne 2 - Biomassegrundlag: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 3 Emne 2 – Biomassegrundlag.

Emne 3 - Visualisering: Den visuelle påvirkning er behandlet i miljørapporten og den vedtagne lokalplan. Lokalplanen er stadfæstet af planklagenævnet. Se endvidere forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 10 Emne 6 – Visuel påvirkning.

Emne 4 - Adgangsvej: Der bliver etableret adgangsvej som beskrevet i lokalplanen og miljørapporten. Adgangsvejen indebærer fornyet sagsbehandling i forhold til evt ekspropriering.

Emne 5 - Byggeri, manglende tilladelse: Forvaltningen har hen over foråret gjort en afklaring af de juridiske forhold omkring diverse tilladelser ved byggeriet. Afklaringsarbejdet var i forlængelse af kommunens standsningspåbud i april. Den juridiske afklaring viste, at bygherre/Nature Energy kan udnytte den udstedte gravetilladelse.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

19. Høringssvar Tine Mærsk Brodersen (dok. 66)

Høringssvar til MILJØRAPPORT og VVM for etablering af biogasanlæg hos Nature Energy Kværs
Revideret udgave.

Jeg finder det grotesk at Sønderborg kommune tillader og samarbejder med en virksomhed som Nature Energy, der bevidst vælger IKKE at overholde love og regler! Men bevidst indarbejder kalkulerede risiko i forhold til chancer om ikke at overholde lovene i deres byggeprojekter.

Jeg finder den manglende opsyn fra den tilsynsførende myndighed grotesk og samtidig mener jeg at Sønderborg kommune til hver en tid, vil være inhabil i at føre tilsyn. Hvilket allerede er blevet bekræftet.

Jeg finder det grotesk at forvaltningen gør alt hvad de kan for, at gøre alt det ulovlige som Nature Energy har støbt og bygget lovligt! Jeg formoder at denne tilgang vil blive eksemplarisk for håndtering af andre ulovligt opførte bygning fremover.

Jeg finder ægteskabet mellem den erhvervsvenlige fond Projekt Zero og Sønderborg kommune som yders kritisabelt.

Jeg gør opmærksom på at ikke kun afsnittet omkring Kværsløkke bæk er i offentlig høring, men hele Miljørapporten, da der er foretaget ændringer og tilføjelser flere steder i rapporten. Hvilket betyder, at såfremt byrådet endnu engang bliver dikteret at stemme ja – vil hele rapporten kunne påklages hos Miljø- og fødevareklagenævnet.

Jeg ser ikke de nye ændringer og tilføjelser i Miljørapporten varetager naturen, landskabet og befolkningens interesser.

Jeg finder hele håndteringen af sagen for grotesk.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 19

Emne 1 - Byggeri, manglende tilladelse: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 18 Emne 5 – Byggeri, manglende tilladelse.

Emne 2 - Høringens omfang: Det er korrekt at det er det samlede materiale, der er offentliggjort på Sønderborg Kommunes hjemmeside, som er i høring. Omfanget er defineret af miljøvurderingslovens § 35. Parter, berørte myndigheder og høringsberettigede organisationer er ligeledes hørt efter forvaltningslovens, miljøvurderingslovens og miljøbeskyttelseslovens regler.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

20. Høringssvar Katrine Dahmos (dok. 67)

Høringssvar vedr. ny VVM til eventuel opførelse af Nature Energys biogasanlæg ved Kværs Til politikere i Sønderborg byråd og forvaltning bag teknik og miljøudvalget.

Hvor er moræne landskabet i Kværs smukt! Det er en fornøjelse at gå i området og kigge på disse stort set uberørte bakker, nyde naturens lyde og dufte.

Men, disse ord hører vist fortiden til. Nu skal jeg huske at holde fokus på bakkerne og ikke hele området ved Kværs, for lige ved siden af dette naturskønne område, har et firma nu, uden de fornødne tilladelser opført en kæmpe silo, og som hvis det står til byrådet, må de gerne på sigt bygge et kæmpe biogasanlæg lige ved siden af morænelandskabet og på landbrugsjord.

Vi taler en industri i stor skala, midt i naturen, hvordan kan dette lade sig gøre? Skal området ved Kværs virkelig have ødelagt dets udseende med kæmpemæssige siloer og forpestes af lyd- og lugtgener? Jeg troede det hørte til i industriområder og ikke i baghaven til en landsby.

I byrådet vil I byde et firma velkommen til kommunen, til trods for at de bryder meget almindelige etiske regler:

– firmaet støber og bygger uden tilladelser
– de lover os borgere i Kværs, at de ikke vil bygge et biogasanlæg i Kværs, hvis der bygges et i Klipleve
– de siger der er et gyllegrundlag, men vil ikke fortælle hvorfra gyllen egentligt skal hentes

Dette er i mine øjne ikke et firma man kan stole på, men det vil I...

I får nu i byrådet endnu en mulighed for at lytte til jeres borgere. Det er os det handler om og ikke et firma, der kun tænker på profit. Vi vil ikke have det biogasanlæg!

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 20

Emne 1 - Visuel påvirkning: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 18 Emne 3 - Visualisering

Emne 2 - Lugt og støj: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 14 Emne 7 – Lugt og støj.

Emne 3 - Placering i Landzone/industriområde: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 13 Emne 1 - Placering

Emne 4 - Byggeaktiviteter og tilladelser: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 18 Emne 5 – Byggeri, manglende tilladelse.

Emne 5 - Biomassegrundlag: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 3 Emne 2 – Biomassegrundlag.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

21. Høringssvar Bente Dahmlos (dok. 68)

Høringssvar vedr. ny VVM til eventuel opførelse af Nature Energys biogasanlæg ved Kværs Til politikere i Sønderborg byråd og forvaltningen bag teknik- og miljøudvalget.

Det er mig meget uforstående at politikerne i Sønderborg byråd, ønsker et biogasanlæg opført på landbrugsjord tæt på Kværs by.

Vi borgere i Kværs har gentagne gange ytret, at vi ikke ønsker et kæmpe biogasanlæg i vores baghaver, men dette ser I stort på, I vælger ikke at vægte vores meninger.

Nu har I igen mulighed for at vægte jeres borgere højere end overkompenseret produktion af biogas. Nature Energy har ytret at der ikke vil blive bygget et biogasanlæg ved Kværs, hvis der blev bygget et ved Klipleve.

Nature Energy har støbt og opført siloer uden de fornødne tilladelser.

Nature Energy påstår at der er et lokalt gyllegrundlag, men siden opstart af dette projekt, er gyllegrundlaget forsvundet, da der er opført et biogasanlæg ved Klipleve.

Hvorfor vil I samarbejde med og have sådan et firma i jeres kommune? De holder ikke ord og ser stort på, om de har de fornødne tilladelser.

I er i Sønderborg kommune meget fokuseret på projekt zero, men hvorledes kan I forsvare, at gylle skal hentes langvejs fra, at ca. 25% af biomassen må komme fra industriaffald, som uden begrænsninger må hentes fra den side af jordkloden og at der til opførelsen af biogasanlæg ikke forefindes beregning af CO2 belastningen af byggeriet, samt bortskaffelse?

Hvori består den CO2 besparende effekt, når alt dette medregnes?

Lyt nu til jeres borgere, det er sjældent man får mulighed for at gøre ting om, men nu har I muligheden!

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 21

Emnerne i dette høringssvar er behandlet i høringssvar 18, 19 og 20 ovenfor.

22. Høringssvar Lars Lenger (dok. 69)

Høringssvar vedr. ny VVM til eventuel opførelse af et kæmpe biogasanlæg ved Kværs Til politikere i Sønderborg byråd og forvaltning bag teknik og miljøudvalget.

Vi forstår IKKE jeres grundlag for beslutningen om byggeri af et kæmpe fælles gylleanlæg til produktion af biogas.

Hvorfor vægter I et firma højere end de borgere I er myndighed for?

Vi vælger at lave små punkter, så kan I forstå hvorfor I ikke er oplyste om den rigtige fakta:

Hvordan kan forvaltning og byråd tro på en Miljørapport som beskriver biogasanlægget som almindeligt landbrug? Der er meget få landbrug på 7 ha størrelse og INGEN med tilladelse til 8 stk. 26 meter høje tanke. Dette er det IKKE et almindeligt dansk landbrug.

Hvordan kan samtlige af Sønderborg byråds medlemmer i foråret 2019 takke nej til en invitation om at komme til Kværs området for at blive oplyst om konsekvenser af byggeriet?

Hvordan kan man, ifølge Aase Nyegaard, lade et så velrenommeret firma som Nature Energy bygge uden de nødvendige tilladelser?

Projekt Zero beskrev flot på deres hjemmeside at Nature Energy giver garanti for at anlægget ikke lugter. Hvorfor er der ingen politikere som stiller spørgsmål til denne garanti? Ved henvendelse til Peter Ratje, som er direktør for projekt zero har det ikke været muligt at få denne garanti forelagt. Hvor blev den myndighed af, som skal passe på os borgere, som bor i Sønderborg kommune? Sønderborg byråd vælger bevidst at lade Nature Energy bygge på "landbrugsmæssig baggrund", hvilket betyder væsentlig øget mulighed for Nature Energy i at støje og lugte meget mere end nødvendigt, samt arbejde og lade lastbiler køre til og fra døgnet rundt. Sønderborg Byråd kunne have sat langt strengere regler op for virksomheden, men ønskede det ikke og lod borgere omkring anlægget være i stikken.

Udtalt fra Aase Nyegaard: I store byggesager er det normalt man retter lidt til hen ad vejen. Hvorfor er der ikke nogen som stiller spørgsmål til dette?

Hvorfor sørger Teknik og miljøudvalget ikke for at ALT foregår efter bogen?

Gyllegrundlaget det smuldrer. Havde man set alt fra helikopterperspektiv og fulgt statens anbefalinger om 50km mellem hvert kæmpe biogasanlæg, havde man set at der ikke var plads til flere kæmpe biogasanlæg i Sønderborg kommune. Hvorfor er der ingen restriktioner fra kommunens side om, hvor langt væk gyllen må hentes og hvorfor følges statens anbefalinger ikke? Nu køber Nature Energy kæmpe tanke på Aabenraa havn. Der kommer masser af affald fra udlandet til disse tanke. Hvorfor er der ikke restriktioner på at biomassen skal være dansk?

I fremtiden kommer den danske landbrugsjord til at skulle modtage alt det affald som Nature Energy hælder i deres biogasanlæg. Det landbrugsjord som i dag producerer føde til mennesker og dyr, samt grundvand til vore vandhaner. Den landbrugsjord vil blive forurenede med udenlandsk industriaffald. Hvorfor er I ikke skeptiske i Sønderborg byråd?

Placeringen er dårlig og hvorfor vælger Sønderborg byråd at ødelægge mere natur end nødvendigt i kommunen. Byg dog ved allerede udlagte områder.

Politikerne i Teknik og miljøudvalget burde alvorligt tænke om den gennemgang de fik af sagsbehandlingsprocessen i foråret 2021 er gennemgangen værdig. Efterfølgende er det kommet frem at der var flere skeletter i skabet og at Nature Energy manglede ikke kun en byggetilladelse, men også en støbetilladelse. Hvorfor tror I stadig på at Nature Energy er et velrenommeret firma og hvorfor bliver der ikke stillet endnu flere spørgsmål til om I politikere har fået den rigtige information fra forvaltningen?

Det er groft embedsværk at udrulle en stor og omfattende lokalplan uden at lade konsekvenserne for de berørte borgere indgå i planlægningen, samt i det hele taget at lave en lokalplan som ødelægger historisk natur og et hav af menneskers liv.

Mange politiske partier var tilstede på borgermødet på Kværs kro, ingen kan have været i tvivl om at vi var og er utilfredse med både lokalplan, vvm samt Nature Energy.

Hvorfor vil I ikke lytte til os? Hvorfor er Nature Energy bedre end os?

Nature Energy har på et møde ved Landbosyd udtalt til landbruget, Nature Energy bygger ikke biogasanlæg, hvor der er modstand og ønsker at være gode naboer.

Synes man stadig at Nature Energy er et velrenommeret firma ?

Dansk landbrug har gennem årtier effektiviseret gyllekørsel og nedbragt antal kørsler enormt. Nu synes Sønderborg byråd at det er CO2 besparende at køre med gylle hvor kun gennemsnitligt 5 % af indholdet kan lave gas.

Det svarer til at en vognmand med mulighed for 36 ton last på bilen kun kører med 5 % læs. Altså 1,8 ton last og IKKE 36 ton, hvorfor synes Sønderborg byråd at en så ineffektiv vognmandskørsel er CO2 besparende ?

Placeringen er begrundet med " i nærhed af større gasledning" Denne større gasledning ligger ved Hokkerup, som ved linieføring over marker ligger 7 km fra biogasanlægget. Det er dog grotesk at placere gasledningen over marker og i nærheden af ejendomme. Den bør placeres langs landeveje. Altså følge Avtoftvej til Søndertoft og derefter til Hokkerup.

Når vi gang på gang ikke kan stole på politikere, rådgivningsfirmaer og Nature Energy, hvordan kan vi så stole på det materiale og de beregninger som er i høring ?

Vi er dybt skuffede over Sønderborg byråd, samt den indsats politikkerne yder for at forstå konsekvenserne af deres lokalplan, VVM og ekspropriation ved Kværs

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 22

Emne 1 - Omfang af projektet: Det konkrete projekt er beskrevet i miljørapporten, hvor omfanget af byggeri også fremgår. Det er rigtigt at anlægsarbejdet i afsnit 15.7 om råstoffer mm. sammenlignes med 'almindelige anlægsarbejder'. Bemærkningen hentyder til, at der ikke på nationalt niveau er tale om et projekt af en sådan størrelse og type, at forbrug af råstoffer, jord og affald er væsentlige parametre at udarbejde opgørelser over. Dette i relation til andre nationale bygge- og anlægsprojekter der indebærer langt større ressourceforbrug.

Emne 2 - Byggeaktiviteter og tilladelser: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 18 Emne 5 – Byggeri, manglende tilladelse.

Emne 3 - Lugt og støj: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 14 Emne 7 – Lugt og støj.

Emne 4 - Biomassegrundlag: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 3 Emne 2 – Biomassegrundlag.

Emne 5 - Afgasset biomasse, brug: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 6 Emne 3 – Afgasset biomasse, brug.

Emne 6 - Placering: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 14 Emne 1 - Placering

Emne 7 - Gasledning, placering: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 14 Emne 9 – Gasledning, placering.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

23. Høringssvar Dorte og Bjarne Poulsen (dok. 70)

Nej til biogasanlæg i Kværs

Vi vil gerne gøre indsigelse mod etablering af et biogasanlæg i Kværs.

Byggeri af så stort et biogasanlæg i nærheden af et landsbysamfund med mange beboere, skole, børnehave, sportshal m.m. er absolut en meget uansvarlig beslutning fra Sønderborgs byråds side, uden hensyntagen til områdets beboere.

Størstedelen af kommunens politikere har stemt for opførelsen af biogasanlægget i Kværs, og reelt uden hensyntagen og inddragelse af os lokale beboere, da beslutningen efter vores opfattelse var taget inden de formelle borgermøder blev afholdt. Selvom der var meget højlydt modstand mod anlægget, har I ikke gjort noget for at inddrage os eller lytte til vores argumenter.

Selvom I alle er borgervalgte medlemmer, så er der ikke ret mange af jer politikere som har villet stille op, lytte til eller møde os til en debat om anlæggets placering. Om det er frygt eller mangel på saglig viden til at møde os, er os ubekendt. Men det virker som om at projekt zero er jeres alles hjertebarn, og så lad det koste hvad det vil, så I kan fremstå som nogle dygtige og handlekraftige lokalpolitikere for resten af Danmark.

Så stort et biogasanlæg hører ikke hjemme på landet i nærheden af beboelse m.m. men bør og skal placeres i et industriområde, det er vel derfor at man udlægger områder til dette formål.

Hertil kommer at der i Kliplev er ved at blive opført et af nordeuropas største anlæg, hvorfor der efter planen skal ligge 3 større anlæg inden for en 1/2 times transport. Herudover ligger der i dag min. 3 mindre private gårdanlæg i nærområdet, hvor der også foregår mange lastbiltransporter til og fra, som både belaster vejnettet og trafiksikkerheden i området.

Bl.a. er asfalten på Kværsløkkevej fuldstændig opslidt og trænger til ny belægning bl.a. på grund af den meget tunge trafik fra dengang man byggede motorvejen til Sønderborg. Men vejen bliver efter os beboeres påmindelse alene lappet nødtørftigt hvert år, med håb om at den kan holde flere år frem i tiden.

Vi kan allerede nu mærke en stigende belastning med mange tunge transportere, som både slider på vejen og belaster trafiksikkerheden. Vi går dagligt ture på vejen, men bliver ofte nød til at vige ind i rabatten, når de tunge transportere med høj hastighed kører forbi, overhaler eller viger for hinanden, da vejen ikke er bred nok.

Næste problemstilling er at vores landbrugsareal ligger ud til Kværsløkke bæk, og den starter som en åben bæk ved vores mark hvor rørføringen ophører. Vi oplever løbende at vandstanden stiger hurtigt når der kommer meget regn, da bækken ikke er lavet til at kunne afvande så stort et område og den vandmængde der løber igennem den. Dette medfører hvert år oversvømmelse af vores mark. Dette medfører yderligere udfordringer med at kunne anvende dele af marken til afgræsning for vore heste eller andet planteavl. Og med opførelsen af biogasanlægget, og asfaltering af køreplads og vejanlæg, hvor alt overfladevand også bliver koblet på bækken, vil det ske en forøgelse af vandmængden der skal føres igennem bækken.

Vi har tidligere forespurgt til mulighederne for en udvidelse af bækken på grund af den forøgede vandmængde, så har vi fået oplyst at det kan man sagtens, men det er for beboerne langs bækken egen regning, selvom det er kommunen som giver tilladelse til yderligere belastning af bækken.

Alle os beboere langs bækken er blevet påført krav om kloakering/rens af spildevand som løber i bækken, hvilket er en bekostelig affære. Men det skulle også iflg. kommunen være med til at forbedre vandkvaliteten for dyrelivet i vandet. Men hvad med overfladevandet fra et biogasanlæg hvor der ikke kan udgås at det indeholder rester af diesel, olie, gylle m.m. når de store lastbiler og mængden af dem benytter biogasanlæggets plads, hvilken påvirkning vil det ikke have på vandkvaliteten. Og desuden betydelig større mængder end det de husstande ved bækken udleder.

Hertil kommer at kommunens vedligehold og oprensning af bækken igennem en årrække har været mangelfuld og særdeles utilfredsstillende, hvilket har medført at vandet i bækken til tider ikke har kunnet komme væk, hvorfor vandstanden stiger og der sker oversvømmelse. Dog er der det sidste års tid igen begyndt at ske oprensning, men om det er p.g.a. at der nu skal ske yderligere tilkobling fra det nye biogasanlæg, så man nu hellere må vise at der sker vedligehold, vides ikke.

Som beboere langs bækken må vi blot konstatere at vandmængden der skal igennem bækken er stigende, og bækken vil blive yderligere belastet med tilkoblingen af biogasanlægget. Dette er ikke noget vi tror, men ved det af erfaring, at det vil give større udfordringer med afvanding af hele området, og risiko for løbende oversvømmelser af vores marker.

Kværs er et velfungerende lokalsamfund, hvor der er gjort/gøres en kæmpe frivillig indsats for at skabe gode vilkår for beboerne med hal, skole, børnehave m.v. Et sådant kæmpe anlæg herude vil bestemt ikke hjælpe på at holde på borgerne eller få nye tilflyttere til området.

Infrastrukturen omkring Kværs er slet ikke bygget til at kunne håndtere den yderligere belastning som biogasanlægget vil medføre, med hensyn til de tusinde vis af tunge transportere til og fra anlægget. Man siger at de skal bruge motorvejsnettet mest muligt, men når den korteste vej er af almindelige veje, så er vi overbeviste om, at tid er penge, og derfor vil en del af transporterne ske via de mindre veje, selvom disse ikke er bygget til det. Og da en del af transporterne vil komme fra Aabenraa kommune, så vil transport via motorvej være en betydelig omvej.

Vi er ikke imod biogasanlæg, der ligger allerede flere private i området, eller imod den grønne omstilling og kommunens projekt zero. Men vi er imod, at politikerne uden hensyntagen tromler hen over os borgere i landdistrikterne, som i forvejen kæmper hårdt for at holde gang i landsbyerne.

Kværs er et velfungerende lokalsamfund, hvor der er gjort/gøres en kæmpe frivillig indsats for at skabe gode vilkår for beboerne med hal, skole, børnehave mv. Et sådant kæmpe anlæg herude vil bestemt ikke hjælpe på at holde på borgerne eller få nye tilflyttere til området.

Husk på at I som kommunens politikere også skal repræsentere alle os borgere uanset om det er i Sønderborg eller i kommunens øvrige opland.

Så derfor er vores appel: flyt placeringen af biogasanlægget til et industriområde i stedet for nær en hyggelig landsby.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringsvar 23

Emne 1 - Placering: Se forvaltningens bemærkning Ad høringsvar 13 Emne 1 - Placering

Emne 2 - Trafik: Se forvaltningens bemærkning Ad høringsvar 6 Emne 1 – Trafik

Emne 3 - Kværsløkkebæk: Se forvaltningens bemærkning Ad høringsvar 14 Emne 8 - Kværsløkkebæk og kloakering.

Emne 4 - Kværsløkkebæk, risiko for forurening:

Der er i miljøgodkendelsen alene givet tilladelse til udledning af almindeligt belastet tag- og overfladevand, som renses gennem vådbassin. Overfladevand fra arealer, hvor der kan være risiko for spild af diesel, olie og gylle, ledes til internt system og ikke til Kværsløkkebæk. Der er i miljøgodkendelsen stillet vilkår om afspæringsforanstaltninger til sikring ved uheld. Således kan regnvandsbassinerne også afspærres i tilfælde af uheld.

Høringsvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

24. Høringsvar Svenja Karstensen (dok. 71)

1. Trafiksikkerhed

På prioriteringslisten fra TMU over cykelstier, som blev opdateret i juni 2021, ligger Snurom stadig helt nede på en 8. plads ud af 9. Jeg ser ikke at kommunen ønsker at "hjælpe" os med de kommende trafikale udfordringer, da kommunen i deres gamle OG i deres nye oplæg, ikke har indtænkt en mulighed for de bløde trafikanter og i særdeleshed vores børn, som vil cykle i skole eller til fritidsaktiviteter. Kommunen vil tværtimod lukke for cykelister på den nordlige del af Søndertoft, med indkørsel forbudt for cykelister, og med tvungen rute af Degnetoft. Det vil med andre ord sige, at de husejere der bor på Søndertoft (inklusive en dagplejemor) nu ikke længere må benytte cykel til og fra deres hjem? Og hvad med de cykelister der skal til og fra øst mod Søgård? Vil de cykle en omvej eller vil de tage chancen? Det at lave et cyklistforbud på Søndertoft er i mine øjne helt klart utilfredsstillende. Desuden er der IKKE skolebus ordning til og fra Kværs Idrætsfriskole, undtagen for de børn der er bosat helt uden for vores område som f.eks. Aabenraa, Kruså eller Broager. Alle børn henvises til at køre gennem Kværs by for at benytte tunnelen under Avntoftvej, men for børn i Snurom, Felsted og Søgård findes den mulighed ikke, da er det op på cyklen da der ikke er

offentligt transport ej heller cykelstier! Jeg påklager dette, da det er en urimelig risiko at udsætte områdets børn og beboere for.

2. Øget tung trafik

Den øgede trafik vil få stor betydning for huspriserne, og ikke kun for de nærmeste naboer men for alle de små bysamfund (Tørsbøl, Kværs, Felsted, Tumbøl og Snurom). Det vil medføre, at kommende ressourcestærke børnefamilier vil finde en anden bolig at flytte til, såfremt vores vejnet bliver belastet med den kommende tunge trafik. Det VIL betyde lavere huspriser, samt risikoen for at tilgangen af nye elever, specielt på Kværs Idrætsfriskole og Børnegården Kværs falder til et niveau, hvor der ikke længere er grundlag for, at kunne drive dem på en økonomisk forsvarlig måde. Lukker vores institutioner, så VIL der endda komme meget store prisfald på huse i hele vores område!

3. Støj

Vi bor i landzone og vores familier nyder stilheden her. Når det bliver aften eller i weekenderne er der stort set ingen trafik. Jeg bekymrer mig om et biogasanlæg, som bliver placeret meget tæt på Kværs by og som må støje døgnet/året rundt. Der er ikke noget tvivl om, at vi vil kunne høre anlægget som en kedelig og ulidelig støjkilde. Og ikke mindst kørslen af de enorme lastbiler som kommer kørende hvert 5. minut. Der er SÅ stille i Kværs, at man kan høre klokkerne fra bommene ved jernbaneoverskæringen i Tørsbøl, som i fugleflugt er på ca. 3-4 kilometer fra Kværs. Så vi VIL få spoleret den herlighedsværdi vi har i at bo på landet helt herude, "hvor man ikke generer nogen med et klasse 7 industrialanlæg"! Et klasse 7 industrialanlæg bør ifølge alle anbefalinger placeres i umiddelbar nærhed af motorvejen og i et eksisterende industriområde. Derudover er støjberegningerne ved Snurom mangelfulde. Kommunen foreslår heller ikke noget læhegn som

måske kunne være med til at dæmpe lidt og også generne af lyset på alle mulige tidspunkter på døgnet. Kommunen har ikke meddelt nogle af beboerne i Snurom hvor meget af det levende hegn de fælder ifbm. udvidelsen af kørebanen af den nye svingbane. Hvorfor er de ikke blevet underrettet om det?

Side 1/3

4. Slitage

Slitage på vores små veje i området: Er der lavet beregninger på hvilke kommende ekstraudgifter kommunen vil have, med den øgende trafik? Allerede i dag kan vi alle se at Sønderborg kommune "har sparet vedligeholdelsen helt i bund". Man kan bare se på de veje der krydser kommunegrænsen hvor grelt det står til. Veje i Aabenraa kommune er i væsentligt bedre stand. Jeg påklager at der ikke er offentliggjort budget for vedligeholdelse af veje for Kværs området, og i særdeleshed i forhold til den ekstra tunge trafik der vil komme i forbindelse med det projekterede anlæg.

5. Biomasse

Placeringen af et biogasanlæg er afhængig af nærhed til landbrugene, hvorfor en placering af denne type anlæg inden for de særligt værdifulde landbrugsområder vurderes at være i overensstemmelse med den overordnede brug af områderne. Jeg påklager dette argument, de landbrug der findes i en radius af 25 km er stort set kun svinebrug, 1 tons svinegylle med en gennemsnitlig tørstof på 4,7 vil kunne give 11 m³ gas. Niras og Nature Energi oplyser at der i anlægget skal anvendes 500.000 tons svinegylle, denne gylle vil tilsammen (5,5 x 0,6) give 3,3 mil. M³ oprenset bionaturgas. Hvilket betyder at der skal leveres 300.000 tons anden biomasse, der tilsammen skal give rigtig store mængder gas. Jeg påklager dette, da jeg mener at det er særdeles urealistisk og samtidig beviser at gyllemængden fra landbruget kun er leveringsdygtig til en meget lille andel af gassen. Vi har til dags dato stadig ikke fået udleveret en liste over leverandører. De tal de regner med er forældede. Der er nogen af de landmænd der bliver skrevet om, som i dag slet ingen dyr har mere. Og andre er blevet selvforsynede. Derudover har vi nu fået set, at madaffald bliver sejlet ind fra Holland og andre steder fra. Endda kakaobønner. Hvor kommer de fra? Og hvorfor gør man det? Det er HVERKEN lokalt eller grønt. Vi forlanger en leverandørliste, som er seriøs og opdateret. Det er da en meget vigtig faktor i den her sammenhæng. Det er da ALFA og OMEGA.

6. Lugt

Et biogas anlæg lugter! Uagtet at ejere af biogasanlæg påstår at de ikke lugter, så lugter de. Deres postulat om at anlægget ikke lugter, baserer jeg på at de ikke kan sælge deres løsning, hvis de selv siger at de lugter. Nogen tror på dem og andre som mig selv, har nu besøgt alle anlæg i Region Syd, jeg kan lugte alle anlæg. Den lugt der typisk er fra disse anlæg er en kvalmende sød lugt af råddenskab og rådden kompost, hvilket vil få folk til at fraflytte og specielt evt. nye tilflyttere vil holde sig væk. Når folk er på udkik efter huse i området og Googler Kværs, så vil de se vores kvaler med biogas og hurtigt finde et andet område. Det VIL betyde faldende huspriser for HELE området. Det ses endvidere at der i landzone må lugte dobbelt så slemt som i byzone? Et biogasanlæg bør ikke ligge så tæt på naboer og bysamfund samt skoler. Når Nature Energi påstår, at deres anlæg ikke lugter bør Sønderborg kommune stille krav om at det ikke må lugte. Hvor meget vil børnene på skolen kunne lugte det i deres frikvarterer? Det sidste vi har oplevet er, at NE havde

skrevet om at de giver en garanti på, at det ikke kommer til at lugte. Da vi efterspurgte om at kunne få tilsendt denne garanti på papir, fjernede de dette udsagn fra deres hjemmeside. Derfor tror jeg ikke på dem.
Side 2/3

7. Natur

På kommunens hjemmeside har der alle dage stået en fortælling om, hvor skønt vi har det i Kværs sogn. Næmlig med vores specielle, unikke og store skalalandskab, holdt op imod randmorænebakkerne skabt under sidste istid, der er det enestående - og derfor er det her meget sårbart for byggeri, specielt stort industribyggeri som det her industriklasse 7 biogasanlæg. Vi har den her fine Kværsløkkebæk, hvor der både lever fisk og store vandsalamander. Er der nogen biologer, som har aflagt en rapport i form af bevaringsværdige levearter?

8. Miljø

Jeg finder det forkasteligt at anlægget gives lov til at anvende store mængder vand til rengøring af lastbiler, den mængde vand, der skal anvendes, svarer til ca. 200 husstandes årlige vandforbrug (ifølge miljørapporten forventes et årligt vandforbrug på 20.000 m³ årligt, samtidig er der søgt om sænkning af grundvand, med udledning til lokal bæk. - Drikkevand er en knap ressource! Kommunen skriver at man efter anlæggets forventet levetid 40 - 50 år, vil nedrive anlægget og udlægge jorden til landbrugsjord igen, jeg stiller mig kritiske over for, hvorvidt dette er muligt. Tænk sig i dagens Danmark er det faktisk forbudt, at vaske sin egen bil på privat grund, hvis man har sæbe i vandet. Det giver da stof til eftertanke.

9. Aabenraa kommune

Det giver ingen mening i mine øjne, at der skal graves en gasledning ned på en strækning af hele 7 kilometer! Og så endda neden under togsinker og ind til en anden kommune. Der kommer til at skulle bygges en helt ny pumpestation på Keldbjergvej i Hokkerup. Har NE haft dette i høring? Eller ved borgerne i Hokkerup ikke, at de lige pludselig får "en ny nabo"? Hvorfor ligger man anlægget SÅ langt væk fra en pumpestation, som slet ikke findes endnu? Ved I at den nedgravning kommer til at krydse et beskyttet dige på matr.nr. 216 i Hokkerup? Findes der tegninger af den station? Har beboerne i Hokkerup krav på at se dem? Er de offentlig tilgængelig? Eller rettere sagt SKAL de være offentlig tilgængelig? Igen anlægget i Kværs er malplaceret.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 24

Emne 1 - Trafik, trafiksikkerhed: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 6 Emne 1 – Trafik.

Emne 2 - Værditab, materielle goder: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 7 Emne 4 - Værditab, materielle goder:

Emne 3 - Lugt og støj: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 14 Emne 7 – Lugt og støj. Det skal i forhold til støj bemærkes, at læhegn ikke har nogen effekt i forhold til støjdemper. Det skal i forhold til lugt bemærkes, at indretningen og dimensioneringen af anlægget sikrer, at kun en enkelt bolig i landzone vil have en beregnet immission på det maksimalt tilladte 10 lugtenheder/m³ (LE/m³). Alle øvrige 7 boliger i landzone ligger med beregnede immissioner på 5 LE/m³ (3 stk), 6 LE/m³ (2 stk), 7 LE/m³ (1 stk) og 8 LE/m³ (1 stk). Se miljørapportens afsnit 8.3.2 om emnet side 90 ff.

Emne 4 - Trafik, slitage: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 6 Emne 1 – Trafik

Emne 5 - Biomassegrundlag: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 3 Emne 2 – Biomassegrundlag.

Emne 6 - Natur: Emnet er behandlet i kapitel 10 i miljørapporten.

Emne 7 - Vandforbrug: Sønderborg Kommune har ikke hjemmel til at forhindre virksomheden i at bruge vand. Vi kan alene opfordre dem til at spare på vandet. Biogasanlægget skal forsynes af forsyningselskabet ARWOS, som har til miljørapporten oplyst at de har kapacitet til at forsyne biogasanlægget. ARWOS er hørt som berørt interessant og har ikke haft bemærkninger til projektet.

Der skal ifølge miljørapporten ikke foretages grundvandssænkning, hverken i anlægs- eller driftsfasen.

Det skal i øvrigt bemærkes, at der ikke udledes vaskevand til Kværsløkkebæk - se miljørapportens side 139.

Emne 8 - Gasledning, placering: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 14 Emne 9 – Gasledning, placering. Se i øvrigt beskrivelsen i miljørapportens afsnit 5.3.2 'Gasledning og kompressorstation' side 62 ff. Generelt har høringen omfattet parter efter forvaltningsloven – herunder nærmeste naboer til anlæggene.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

25. Høringssvar Bjarke Lassen (dok. 72)

Angående gasledning til biogas i Kværs.

Jeg synes det er en meget dårlig idé at ledningen skal gå på kryds og tværs hen over markerne, der er ting nok gravet ned som man skal tage hensyn til, der er ikke også brugt for en stor gasledning. Lad nu den ledning fortsætte på søndertoft hen til avntoftvej og der fra hen til biogasanlægget.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 25

Emne 1 – Gasledning, placering: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 14 Emne 9 – Gasledning, placering. Geopartner har efter modtagelse af høringssvaret været i kontakt med lodsejer, hvorefter gasledningens forløb er blevet ændret i henhold til lodsejers ønsker.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

26. Høringssvar Keld Warnecke (dok. 73)

Som lodsejer af matr. Nr. 202 Hokkerup, Holbøl, 126 Tørsbøl, Kværs finder jeg det stærkt problematisk, at der etableres en gasledning fra Søndertoft 55, parallelt med Søndertoft til indkørsel til Tørsbølvej 12, idet der dér ligger en drænhovedledning, som afvander oplandet bag ejendommen og leder regnvand væk fra Søndertoft 55 og Søndertoft 57. Hovedledningen er af ældre dato og står for udskiftning til PVC og etablering af 2 stik af 50 meter, da der gennem de seneste par år har været flere faldhuller på arealerne. Med en etableret gasledning begrænses jeg i selv at stå for udskiftningen af hovedledningen til PVC-rør, da der bliver tinglyst restriktioner i forhold til arbejde omkring og nær ved gasledningen.

Jeg ser derfor kun den mulighed, at den før omtalte drænhovedledning med de planlagte 2 stik af 50 meter skiftes til PVC i forbindelse med etableringen af gasledningen, af selvsamme entreprenør.

De drænsystemer, der bliver overskåret i forbindelse med nedgravning af gasledningen, skal som minimum efterlades i samme stand, som inden arbejdet med gasledningens nedgravning. Jeg skal have mulighed for at få udbedret skjulte fejl og mangler på de eksisterende dræn, der har været berørt af gravearbejdet i en periode på 10 år.

Jeg forventer ligeledes afgrødeerstatning.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 26

Emne 1 – Gasledning og eksisterende drænledninger: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 14 emne 9 – Gasledning, placering. Endvidere skal det bemærkes, at Geopartner efter modtagelse af høringssvaret har været i forbindelse med lodsejer, og problematikken vedrørende udskiftning af drænrør vil

blive aftalt i forbindelse med indgåelse af aftale om kompensation til lodsejeren, herunder også afgrødeerstatning.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

27. Høringssvar Inge Marie og Henning Andersen (dok. 74)

Vores hørings svar vedr. følgende punkter, grundet vores ejendom ligger under 500 meter fra naturgas anlægget

Ejendommen får en værdi forringelse på 800000 tusinde Kr. (**Det er en uvildig vurdering foretaget af statsautoriseret ejendoms mæglere**), med erfaring fra andre steder hvor biogas anlæg er opført. Sidste eksempel er anlægget på Glansager ved SDB. Hvem skal betale denne regning
Støj niveau vil blive væsentlig højere end det der er lovet, grundet anlægget ligger lavere som Snurom (Vi er ikke blevet præsenteret for en max støj grænse, og hvad i så fald vil i gøre ved det.
Der er ikke udarbejdet en handlings plan for trafiksikkerheden (Cykelsti/oversigtsforhold og udkørsel fra Snurom
Nature-Energy er jo et selskab der har bevist at de ikke overholder hvad de lover, lige fra start har de ikke kunne overholde det de har udtalt på fælles møder. Nature-Energy er generelt et selskab der går målrettet efter tilskud og ikke grøn energi. Det burde Sønderborg kommune holde sig for god til at samarbejde med den slags selskaber .
Vi mangler et klart svar på hvem der tager hånd om de drift chikaner der løbende kommer, (erfaring fra andre anlæg)

2. henvendelse af Inge Marie og Henning Andersen (dok. 82)

Vi har endnu ikke modtaget en handlings plan for de lugtgener der vil opstå i forbindelse med placering af Biogas anlægget under 500 meter fra Snurom. Ejendommen. Snurom 12 er en ejendom der er udlejet. De lejer der bor her nu, har klar meldt ud at de flytter fra Snurom når der opstår lugt gener. Vi må jo konstatere at Biogas anlæg lugter (Glansager) så vi frygter udlejning af ejendommen Snurom 12 vi være umulig. Igen er vores tillid til Nature-energy ikke eksisterende. Sønderborg kommune bedes redegøre for hvad handlingsplanen er med de gener.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 27

Emne 1 - Værditab, materielle goder: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 7 Emne 4 - Værditab, materielle goder:

Emne 2 - Lugt og støj: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 14 Emne 7 – Lugt og støj. Her beskrives ligeledes tilsynsrollen. Som beskrevet i miljørapporten og det supplerende ansøgningsmateriale der ledsagede høringen, er der beregnet lugtbidrag i Snurom. Immissionen, tolket konservativt, overholder her 5 LE/m³. Udledningen er reguleret i miljøgodkendelsen.

Emne 3 - Trafik, sikkerhed: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 6 Emne 1 – Trafik

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

28. Høringssvar Preben og Tanja Bock (dok. 76)

Vi syntes ikke at så stort et anlæg som biogasanlægget i Kværs vil blive, skal ligge hvor det er planlagt at skulle ligge. Hvorfor skal vores så smukke landskab herude i den ydre del af kommunen ødelægges af et biogasanlæg, når der nu er et stort anlæg i Glansager samt et under opførelse i Kliplev?

Vi er også ret bekymrede for den øgede trafik der vil komme med sådan et anlæg, Kværs, Tørsbøl og Snurom er jo landsbyer med masser af børnefamilier som har ungerne gående i Kværs idrætsfriskole, mange af disse unger cykler i skole, men det er jo uforsvarligt at lade dem fortsætte med det, med alle de lastbiler der vil køre herude i døgndrift. For ikke at tale om den øgede trafikstøj der vil komme med så meget ekstra trafik.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 28

Emne 1 - Placering: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 14 Emne 1 - Placering

Emne 2 - Trafik: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 6 Emne 1 – Trafik

Emne 3 - Støj, trafik: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 11 Emne 2 – Støj, trafik.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

29. Høringssvar Claus Christensen (dok. 77)

Punkt 2.5 Alternativer

Jeg ser i dette afsnit at kommunen ikke har indregnet det nye biogasanlæg i Kliplev? Er kommunen så skråsikker i sin vurdering af lokal biomasse i området, at man åbenbart ikke har syntet, at der er behov for en ny vurdering af den lokale biomasse i området, jf. det lokale optagsområde?

Meget er sket, mink branchen er nedlagt, der er landmænd der er stoppet med husdyr, og nu et anlæg i Kliplev?

3.2 Lokalisering

Citat: I Kommuneplanen 2017-2029 er der udlagt to områder til placering af biogasanlæg ved henholdsvis Augustenborg og Blans. Dette anlæg søges etableret på en anden placering end de udpegede områder til placering af biogasanlæg. Det fremgår af kommuneplanen, at byrådet vil forholde sig åbent til projekter med andre placeringer, såfremt de kan leve op til retningslinjerne for biogasanlæg.

Kommuneplanen 2017-2029 (Sønderborg Kommune, 2017b) udstikker bl.a. følgende retningslinjer for placering af et biogasanlæg:

- I et konkret biogasprojekt skal det sikres, at der er gode til- og frakørselsforhold, således at generne for miljø og naboer minimeres.
  - Naturbeskyttelsesinteresser, kulturmiljøer, landskabelige og miljømæssige forhold skal tilgodeses.
  - Hensigtsmæssig placering i forhold til biomassegrundlaget (husdyrgødning, energiafgrøder, organiske affaldsprodukter m.v.) og i forhold til decentrale kraftvarmeværker, gasledninger m.m. skal prioriteres.
- De primære lokaliseringshensyn for placering af Nature Energy Kværs omfatter beliggenhed i forhold til følgende:
- En god opkobling til det overordnede vejnet i kraft af til- og afkørsel til motorvejen. Denne placering ved det overordnede vejnet medfører, at der kan vælges vejadgang således at det kan planlægges transportruter uden om de mindre byområder i anlæggets nærområde.
  - En relativ kort afstand til eksisterende gasdistributionsnet for tilslutning til 4 bar distributionsnettet (ca. 5 km i luftlinje)
  - Udnyttelse af et stort biogaspotentiale i områdets producerede biomasser. Anlægget kan ved denne placering dække afgang af organiske biomasser, særligt i form af husdyrgødning, for store dele af Sønderborg Kommune og Aabenraa Kommune. Samtidig vurderes det, at husdyrgødningsgrundlaget i området er tilstrækkeligt højt, se Figur 3.2.

- Det planlagte biogasanlæg kan placeres indenfor et areal, hvor der er mere end 300 meter til nærmeste nabo (bortset fra ejer af matriklen, hvor anlægget etableres) og minimum 500 m til nærmeste boligområde/byzone. Indenfor projektområdet ligger et rørlagt vandløb.
- Den eksisterende udpegning ved området er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde som skal sikre, at landbruget kan udvikles på et bæredygtigt grundlag. Etablering af biogasanlæg understøtter dette.

Citat slut

Jeg ser her at det er nøjagtig det samme kort, og samme beregning som i den første miljørapport?

Denne er nu ca. 2½ år gammel.

Der er nu opført et biogasanlæg i Aabenraa kommune i Klipleve, ca. 7 km. I luftlinje, og efter samtaler med adm. Direktør for SBS. I Klipleve, Lars Bybjerg, kan jeg forstå at de allerede har opnået den nødvendige biomasse i lokalområdet? Mink producenterne er nedlagt, og jeg finder det overordentligt betænkeligt at der ikke er udarbejdet en ny beregning på lokal biomasse?

12.5.2 Driftsfasen

Citat: Trafiksikkerhed:

Biogasanlægget ligger i umiddelbar nærhed af Kværs Idrætsskole, i skolevejsanalysen herfor er området omkring

skolen ved Avntoftvej markeret som en utryk lokalitet. Det samme er den nordlige del af Søndertoft. Det anbefales derfor, uanset hvilket scenarie der vælges, at der opsættes cyklist-forbud på den nordlige del af Søndertoft, således cyklister tvinges til at anvende den allerede etablerede stitunnel, som sikre en trafiksikker skolevej.

Citat slut.

Mener kommunen virkelig at de kan indføre et cyklist forbud på strækningen?

Der bor mennesker på vejen, som kun har vejadgang til deres ejendomme fra Søndertoft?

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 29

Emne 1 - Biomassegrundlag: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 3 Emne 2 – Biomassegrundlag.

Emne 2 - Lokalisering / planlægning: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 14 Emne 1 - Placering

Emne 3 – Trafik, sikkerhed: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 6 Emne 1 – Trafik

Tekst

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

30. Høringssvar Lars Kristian Petersen (dok. 78)

Indsigelse til lokalplan 7.4-3 Biogasanlæg ved Kværs

Jeg påklager overfor Sønderborg kommune at min bolig bliver væsentlig værdiforringet, hvis kommunen fortsætter med lokalplanen 7.4-3 Biogasanlæg ved Kværs, den store mængde tung trafik og stor støjniveau er helt uacceptabel.

Som indbygger i Snurom, vil vi blive berørt af samtlige lastbiler til og fra biogasanlægget. Samtlige lastbiler vil skulle bremse og starte op omkring vores hjem, med dertil hørende udstødnings partikler og lugtgener herfra.

Jeg mener Kommunen burde tage hensyn til gang og cykeltrafik. En cykelsti burde som det mest naturlige fremgå af projektet og være igangsat. Det er livsfarligt at færdes på gå ben og cykel i forvejen på Feldstedvej.

Biomasse: Vi påklager at Sønderborg kommune i lokalplanen ikke stiller krav til hvilken mængde biomasse

af de enkelte enheder der må/skal anvendes

Lugt fra anlæg: Jeg er meget bekymret for lugtgener som ikke er defineret af Sønderborg kommune. Ifølge Nature Energi lugter anlægget ikke - derfor bør Sønderborg kommune stille krav til at biogasanlægget skal være lugtfri.

Miljøklasse 7: Et biogasanlæg tilhører miljøklasse 7, er den højeste miljøklasse en virksomhed kan være placeret i. Sådan noget hører ikke til i landzone.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 30

Emne 1 - Værditab, materielle goder: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 7 Emne 4 - Værditab, materielle goder:

Emne 2 - Støj, trafik: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 11 Emne 2 – Støj, trafik.

Emne 3 - Trafik, luftforurening: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 6 Emne 2 – Trafik, luftforurening.

Emne 4 - Trafik, sikkerhed: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 6 Emne 1 – Trafik

Emne 5 - Lugt: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 7 Emne 3 – Lugt.

Emne 6 - Placering: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 13 Emne 1 - Placering

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

31. Høringssvar Bodil og Hans Peter Brunsgaard (dok. 79)

Biogasanlæg ved Kværs

Vi indgiver hermed indsigelse mod opførelsen af et biogasanlæg ved Kværs.

I ideoplægget fra Sønderborg Kommune for et biogasanlæg ved Kværs, står der under "den videre planlægning"

*Vil anlægget påvirke naboer i forhold til trafik samt støj- og lugtmæssigt?

Ja rigtig meget, man kan ikke opføre et så stort anlæg uden, at det vil give store gener for beboerne i nær-området, både under opførelsen og den daglige drift. Her tænker vi på den øgede trafik af tunge lastbiler, der daglig vil køre i området. Vi frygter også at der vil komme støj- og lugtgener fra anlægget, det har vi hørt, der har været ved andre anlæg. Det er videnskabelig bevist, at støj øger risikoen for sygdom, såsom diabetes, forhøjet blodtryk og hjerte/kar sygdomme. Angående tilkørselsvejen til anlægget, som er planlagt til, at munde ud i Felstedvej lidt nord for Snurom ca. 100m fra en kurve, er en meget uheldig løsning. Her vil der opstå farlige situationer med den tunge trafik. Felstedvejen er allerede nu belastet af meget tung trafik.

*Vil anlægget påvirke oplevelser af landskabet og bevaringsværdigt landskab i nærområdet?

Ja rigtig meget, fra at være et åbent jordbrugs område i den fri natur, til at der vil komme store bygninger, skorsten og tankanlæg, vil give store og voldsomme ændringer i landskabet og som vil skæmme området, trods lovet beplantning rundt om anlægget.

*Vil anlægget påvirke nærliggende naturområder?

Ja måske, ren optisk vil det give store ændringer i landskabet, som vi gerne vil bevare og værne om.

*Hvordan afvikles transporten til og fra anlægget?

Transporten til og fra anlægget vil ske med store tankbiler, som vil give en øget trafik på de i forvejen belastede veje. Det vil især gå ud over bløde trafikanter, som færdes på vejene, specielt børn, som skal til og fra skole og fritidsaktiviteter i Kværs og Gråsten, samt cykelturister i området.

*Vil anlægget påvirke grundvandet ?

Ja, ved enhver virksomhed, som er i en miljøklasse 7, vil der altid være en risiko og det bør ligge i et industriområde.

Anlægget er fuldstændig overflødig.

Ekspropriation af jord til en vej til en privat virksomhed er ikke i almenvellets interesse.

NGF Nature Energy har ingen støbe eller byggetilladelse til deres anlæg men har allerede været meget i gang. Det tyder på at det er et firma der ikke har meget styr på tingene. Stop det, få det fjernet og genetabler marken som den var før.

Vores bekymringer går også på, hvis der ikke er gylle nok til anlægget, at der vil blive brugt industriaffald, hvor man ikke kender eventuelle smitterisiko, da det afgassede biomasse spredes på markerne og optages i afgrøderne, som bruges til foder.

Vores bekymringer går også på, at vi får en værdiforringelse af vores ejendom og i værste fald usælgelig.

NGF Nature Energy får tilskud til anlægget (skattekrone) og vi får ulemperne. Det synes vi er urimelig.

Vi føler at der bliver gjort overgreb på os, kommunen har vel også et ansvar over for os, vores ve og vel, det føler vi bliver trådt under føde her.

Vores indsigelse er: Nej til biogasanlæg ved Kværs.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 31

Emne 1 - Lugt og støj: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 14 Emne 7 – Lugt og støj. Her beskrives ligeledes tilsynsrollen. Se ligeledes forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 11 Emne 2 – Støj, trafik i forhold til støj fra øget tung trafik.

Emne 2 - Trafik, vejtilslutning: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 11 Emne 5 – Trafik

Emne 3 - Visuel påvirkning: Et biogasanlæg vil i næsten alle tilfælde have en landskabelig påvirkning uanset placering, der kan give et teknisk præg - især lokalt. Den afskærmende bevoksning vil i nogen grad kunne nedtone denne påvirkning.

I miljørapportens Afsnit 9 "Landskab, Geologi og Visuelle forhold" vurderes disse forhold.

Se endvidere forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 18 Emne 3 - Visualisering

Emne 4 - Naturområder: Emnet er behandlet i kapitel 10 i miljørapporten.

Emne 5 - Trafik, sikkerhed: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 6 Emne 1 – Trafik

Emne 6 - Grundvand: Der vil ikke ske nogen indvinding af grundvand på ejendommen.

Der vil blive indført en række tiltag for at forhindre at anlægget vil kunne påvirke grundvandet.

Al biomasse håndteres i lukkede systemer og tanke, og på tæt belægning. Tankene står i tankgrave.

Hjælpestoffer opbevares overdækket i lukkede enheder med sikring mod spild. Forsinkelsesbassinene, hvor overfladevand ledes til, etableres med tæt bund, så der ikke sker nedsivning til grundvandet.

Det er derfor vurderet i miljørapporten, at anlægget ikke vil påvirke grundvandet.

Emne 7 - Ekspropriation: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 10 Emne 5 – Ekspropriation

Emne 8 - Byggeri, manglende tilladelse: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 18 Emne 5 – Byggeri, manglende tilladelse.

Emne 9 - Biomassegrundlag: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 3 Emne 2 – Biomassegrundlag.

Emne 10 - Afgasset biomasse, brug: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 6 Emne 3 – Afgasset biomasse, brug.

Emne 11 - Værditab, materielle goder: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 7 Emne 4 - Værditab, materielle goder:

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

32. Høringssvar Peter og Katrine Petersen Gosvig (dok. 80)

Vi synes i forvejen, at der er for meget trafik på Felstedvej, og egentlig også Avntoftvej, til at vi vil lade vores børn cykle til og fra Kværs alene.

Der har været kæmpet for at få en cykelsti herude, men det er ikke noget kommunen har vurderet var nødvendigt.

Nu viser det sig så, at man, måske, vil måle de bløde trafikanter, for at se om der er behov for at anlægge cykelsti. Her har man slet ikke tænkt over, at mange af de lokale nok næppe cykler, netop pga. af en manglende cykelsti.

Vores børn får i hvert fald ikke lov til at cykle alene til og fra Kværs så længe der ikke er cykelsti. Noget både vi og børnene ellers ville ønske var muligt.

Vi er udmærket klar over at det "kun" er 10-12% af lastbilerne der vil komme forbi vores hus, da resten forventes at komme fra motorvejen. Men da der allerede nu er meget tung trafik, og fartbegrænsningen på 70 km/t ikke har den store effekt, virker det tal meget stort.

Adgangsvejen til biogasanlægget, som kommunen har lovet ville blive på Felstedvej, er også svær for os at forstå.

Der er i sin tid blevet lukket en vej i Snur-om, netop fordi den blev vurderet farlig for trafikken. Nu vælger man så at lave en adgangsvej til biogasanlægget meget tæt på den vej der for mange år siden blev lukket, uden hensyntagen til at denne vej vil skabe de samme problematikker som gjorde, at den tidligere vej blev lukket. Det virker på os som om, at man er ligeglad med konsekvenserne, så længe man bare får det biogasanlæg op og køre.

At man kan vælge at ekspropriere privat jord til en privat virksomhed, det synes vi rent ud sagt er svineri. Især når lodsejer kommer til at blive generet af både lugt og støj fra biogasanlægget efterfølgende. At drive en mand fra hus og hjem, for at skabe plads til en privat virksomhed er os uforståeligt!

Lugtgenerne er også noget af det der bekymrer os. Vi har været forbi flere af Nature Energy's anlæg, og der er lugtgener ved dem alle. Så selvom der står noget andet i miljørapporten, og selvom vi flere gange er blevet lovet at det ikke vil være et problem når anlægget er oppe og i gang, har vi svært ved at tro at det skulle være tilfældet. For ifølge Nature Energy selv, er det jo ikke meningen at det skal lugte så meget som det gør hele tiden.

Vi håber at der trods alt vil blive læst hørings svarene igennem med et åbent sind og en forståelse for, at det jo ikke er biogasanlæg som sådan vi er imod, men at det også skal give mening for lokalbefolkningen, og at man ikke skal træde på borgerne for at få sin vilje igennem.

Vi føler os bestemt ikke lyttet til.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 32

Emnerne i dette høringssvar er behandlet i høringssvar 31 ovenfor.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

33. Høringssvar Joan Voss (dok. 81)

Vi er generelt imod opførelsen af et biogasanlæg ved Kværs.

Med biogasanlæggets opførelse vil den øgede trafik af lastbiler ved tilslutning Feldstedvej forøge niveauet af støj i dag-, aften- og natte-timer samt weekender. Det øgede antal lastbiler i nattetimer og i weekender vil skabe en ny og øget støjkilde sammenlignet med den nuværende situation og de menneskelige konsekvenser heraf, synes ikke afdækket tilstrækkeligt i miljørapporten.

Det øgede antal lastbiler ved Feldstedvej og Avntoftvej vil skabe en endnu mere utryk skolevej og det påklages, at der ikke er planlagt en cykelsti ad Feldstedvej og Avntoftvej til de nærliggende skoler, henholdsvis Kværs Friskole og Gråsten skole. Skolevejen opleves for nuværende allerede utryk.

Trafikmålinger for Avntoftvej, der indgår i miljørapporten er fra 2012 og vurderes ikke nutidssvarende.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 33

Emne 1 - Støj, trafik: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 11 Emne 2 – Støj, trafik.

Emne 2 – Trafik, sikkerhed: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 6 Emne 1 – Trafik

Emne 3 - Trafikmålinger: Følgende trafikmålinger er registreret på Avntoftvej

- 2012 (november) 889 enheder per døgn.
- 2019 (maj) 1.012 enheder per døgn
- 2001 (september) 2.523 enheder per døgn

Sønderborg Kommune vurderer derfor at trafikmålingen fra 2012, bedst beskriver hvor stor den øgede belastning fra biogasanlægget vil være.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

34. Høringssvar Hella Barcos (dok. 83)

Jeg sender hermed en klage over jeres planer om at opføre et Biogasanlæg i Kværs. Der er så mange ting som er dårligt ved dette projekt, jeg kan fx nævne hvordan det ville komme til at genere lokalbefolkningen med både lugt, trafik og støj hvis anlægget skulle blive en realitet. Så lyt dog til de klagende borgere i Kværs og omegn og brug jeres sunde fornuft og drop så det projektet endegyldigt!

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 34

Emnerne i dette høringssvar er behandlet i høringssvar 31 ovenfor.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

35. Høringssvar Henrik og Henriette Weber (dok. 84)

Vi er fortsat bekymrede for at blive naboer til biogasanlægget i Kværs. Vi er bekymrede for:

- den tunge trafik i form af lastbiler
- lugtgener
- larm
- ligegyldighed fra de folkevalgte politikere over for vores bekymringer

Desuden har vi fortsat svært ved at se det miljømæssige hensyn, når man medtager belastningen fra alt transport til og fra anlægget.

Vi har tidligere brugt rigtigt lang tid og meget arbejde på at udfærdige diverse høringssvar i forbindelse med dette anlæg. Vi har erkendt, at uanset hvad, så betyder vores bekymringer ikke noget for politikerne. Derfor har vi valgt ikke at gå i dybden denne gang, men har stadig brug for at give udtryk for vores fortsatte bekymring.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 35

Emnerne i dette høringssvar er behandlet i høringssvar 31 ovenfor.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

36. Høringssvar Hans Henrik Michelsen (dok. 85)

Jeg laver indsigelse imod:

- Fejl placering.

- Jeg mener generelt, ikke at I har taget os borgeres interesser alvorligt.
- Jeg mener at kommunen/byrådet tager Nature Energy, der ikke overholder loven, mere alvorligt end I tager borgerne.
- Her tænker jeg på manglende cykelsti, dårlige vejforholde, øget tung trafik.
- Med dette byggeri ødelægger man det for næste generation i Kværs.
- Vores istidslandskab bliver ødelagt af dette byggeri.
- Jeg ser ikke, at man har undersøgt hvilke gener dette byggeri vil betyde for vores flagermus og andre dyr.
- Jeg gør opmærksom på, at efter det ulovlige byggeri begyndte er flere dyr forsvundet fra området. Siden april hvor byggeriet har stået stille, er flere dyr kommet tilbage igen.
- Jeg vil kraftigt opfordre politikkerne til at tænke sig om en ekstra gang - I har fået muligheden for at stoppe dette!

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 36

Emne 1 – Natur, dyr/flagermus: Emnet er behandlet i afsnit 10.7 på side 127 ff. i miljørapporten.

Øvrige emner i dette høringssvar er behandlet i høringssvar 31 ovenfor.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

37. Høringssvar Patrick Jensen (dok. 86)

Jeg ønsker at klage over placeringen af et biogasanlæg i en lille velfungerende landsby her i Kværs.

Jeg mener at placeringen ikke hører hjemme her i dette naturskønne område, med en velfungerende landsby, skole, børnehave, dagtilbud og fritidsordning, og fritidstilbud. Det er helt fejlplaceret, og NE vil pga beliggenheden ikke skulle leve op til de normale krav der er for et biogasanlæg i et industriområde, vi som borgere står meget dårligere, og NE får en meget længere snor mht krav angående mængden af transport enhederne samt støjgenerne.

Jeg mener ikke det skal være lovligt at at en kommune kan ekspropriere til fordel for et privat firma. Jeg mener der foreligger en stor interessekonflikt.

tilkørselsvejen kan ikke godkendes, hverken den midlertidige eller den planlagte fremtidig, det er uforsvarligt.

Jeg er ked af at opførelsen af et biogasanlæg her i Kværs, allerede nu har fået folk til at kigge efter huse andre steder, og unge par til at flytte væk, og unge par til ikke at ville flytte til Kværs alligevel. Jeg er ked af at min mor måtte lukke sin forretning som privat økologisk pasningsordning, fordi forældrene meddelte at de ikke kunne forsvare at deres børn skulle være i en natur der blev fyldt med støj, lugt og microplast, så derfor måtte de med blødende hjerte sige farvel og tak, og finde et andet sted.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 37

Emner i dette høringssvar er behandlet i høringssvar 31 ovenfor.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

38. Høringssvar Ralf Haugaard (dok. 87)

Jeg vil gerne klage over placeringen af et biogasanlæg i Kværs.

1. Tilkørselsvejen der ønskes tvangseksproprieret må under ingen omstændigheder blive godkendt, da det er et meget farligt sted den ønskes placeret. Der er meget dårlig oversigt, der er et langt sving, der har været uheld der før, der ingen sikkerhed for bløde trafikanter.

2. Overløbsvand fra opsamlingsbassiner, ønskes ledt ned i Kværs bæk. Overløbsvandet vil indeholde store mængder microplast, farvestoffer, bremsestøv, tungmetaller, og andet godt fra den kemiske industri. Dette kan jeg ikke acceptere, da der i Kværs bæk er fredede dyrearter.

3. Jeg ønsker at klage over NE's påstand om at deres anlæg er lugtfri, da det ikke er tilfældet. Dette her anlæg bliver profileret som lugtfri, det vil jeg gerne have et officielt dokument på, for det er ikke min erfaring som lastbilchauffør, med mange ture til biogasanlæg.

4. Jeg ønsker at klage over mængden af aerosoler der vil komme til at forurene vores luft, land og vand.

5. Jeg vil klage over støjforureningen af såvel lastbilernes, nedbremsning på vej ind til anlægget og accelerering fra anlægget, hvor der ikke er lavet nogen beregninger eller målinger. De mangler fuldstændig.

6. Jeg ønsker at klage over informationen til os om, at gyllen som lovet skal komme fra nærområdet, men som jeg ser ikke kan lade sig gøre, idet der er to store konkurrenter om samme mængde Gylle, da det andet anlæg ligger ikke engang 10 km herfra i Kliplev. Disse aftaler som skulle være grundpillen i at lægge anlægget hvor det ligger, mener jeg ikke er eksisterende.

7. Jeg ønsker derfor også at klage over den ekstra trafik der uvilkaarligt vil komme, da gyllen mm, så kommer fra andre steder i landet. Så påstanden om trafikstrømmens linie, mener jeg ikke er korrekt.

8. Jeg vil klage over at modviljen fra borgerne ikke bliver taget til efterretning, og at vi ikke bliver taget alvorlige, og at man ikke reagerer på vores henvendelser. Jeg vil hermed i den forbindelse gøre opmærksom på en episode med et byrådsmedlem der var med til Åstedesforretningen i Kværs. Jeg mener at hendes opførsel var utilstedelig. Det er bestemt ikke på sin plads, ved denne lejlighed at man står og fniser og griner og pjatter med sine kolleger, samtidig med at meget at tiden også gik med at se på sin telefon. De kollegaer hun pjattede og grinede til, var mere professionelle, og lod ikke til at syntes noget var morsomt, det var nok kun vedkommende. Det følte som en hån overfor os borgere, at man ved en uønsket ekspropriation står og griner og fniser. Meget uprofessionelt og stødende.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 38

Emne 1 - Kværsløkkebæk, risiko for forurening:

Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 14 Emne 8 - Kværsløkkebæk og kloakering og Ad høringssvar 23 Emne 4. Angående fredede dyrearter er dette emne behandlet i afsnit 10.7.1 på side 127 i miljørapporten.

Emne 2 - Luft, aerosoler: Udledning af luft er beskrevet i miljørapporten og er reguleret i Miljøgodkendelsen. Der er ikke processer på virksomheden som kan udlede forurenende aerosoler. Nature Energy oplyser

uddybende om dette emne: Af- og pålæsning samt rengøring og bilvask foregår indendørs og al ventilationsluft renses. Hele processen foregår i lukkede systemer. På den baggrund udsendes ikke aerosoler fra anlægget.

Emne 3 - Støj, kørsel: Støjbidraget fra trafik er beskrevet i den opdaterede miljørapport. Niras oplyser uddybende følgende om støjbidrag fra op- og nedbremsninger: I miljørapportens afsnit 7.6 er der foretaget beregninger og vurderinger i ændringen af støjbidraget på Felstedvej som følge af etableringen af biogasanlægget. Beregningerne er foretaget på strækningen ved adgangsvejen, som vurderes at være den mest belastede ift. boliger.

Der er beregnet en forskel på mellem 0,5 og 1 dB ved de nærmeste naboer. Trafikstøjsberegninger foretages med afsæt en gennemsnitshastighed (normalt skiltet hastighed).

Der er ikke specifik regnet på nedbremsning eller acceleration. Dette er ikke gængs praksis og modellen indeholder ikke mulighed for sådanne beregninger. Set i lyset af en begrænset forøgelse af trafikken på vejen vurderes beregningerne at være solide og afspejle det fremtidige støjbidrag fra trafik på Felstedvej, herunder også for accelerationer og nedbremsninger.

Øvrige emner i dette høringssvar er behandlet i høringssvar 31 ovenfor. Bemærkning vedr. åstedsforretning er taget til efterretning.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

39. Høringssvar Joan H. Jensen (dok. 88)

Klage over biogasanlæg i Kværs

Jeg ønsker at klage over at en kommune kan ekspropriere jord til en privat virksomhed, selvom en hel landsby er imod anlægget og særligt lodsejerne. (dvs. der kan sidde en enkelt eller to i landsbyen der ikke er imod anlægget, men som helhed vil jeg sige at hele landsbyen og omegn er imod, når man ser på antal borgere der protesterer ved borgermøderne)

Jeg mener at der foregår noget som ikke burde foregå, jeg ser politikere der er med i bestyrelsen i Projekt Zero som er dem der ønsker at få biogasanlægget, idet dette på papiret giver grøn energi, og Projekt Zero har med samarbejde fra Sønderborg Kommune sat dem det mål, at de vil på verdenskortet co2 mæssigt. (ER Projekt Zero A/S i øvrigt ikke et privatejet firma ??, men uanset hvad så er det dem der prøver på at få dette anlæg presset igennem.)

Dette ville normalt betyde at man er inhabil eller "korrump" såfremt man kan have to kasketter på, særligt når vi kigger på dette biogasanlæg. Man sidder i byrådet og man sidder i bestyrelsen hos Projekt Zero. ??? Det skal og kan ikke være lovmæssigt forsvarligt og etisk korrekt at byrådet med deres inhabile medlemmer kan presse et projekt igennem, der under ingen omstændigheder burde ligge i sådan en lille idyllisk by der er kendt for sammenhold og nye tilflyttere.

Hvordan kan det lade sig gøre, at kommunen ignorerer henvendelser fra borgere omkring støbe og gravetilladelsen, i unormalt lang tid, alt imens NE "bygger" videre. Er det fordi man ønsker at køre os borgere trætte, og såfremt noget dømmes ulovligt, så finder byrådet sammen med NE bare på noget andet. Min formodning er, at vi bliver ignoreret for at hjælpe NE med at nå deres mål, at der skal være gas i hannerne ved udgangen af år 2022, så ulovlighederne får lov til at sejle derudaf. Hvert skridt der får NE nærmere deres mål inden deadline er et plus for de tre involverede parter. Kommunen, Projekt Zero, NE.

Et eksempel kunne være tilkørselsvejen til anlægget, der må ikke laves en tilkørselsvej fra Avntoftvej, ok, jamen så gives der bare dispensation alt i mens NE kører derudaf under byggefasen, byggefasen er ikke lovlig, vejen er ikke lovlig, og alligevel er der INGEN der tager ansvar, alt er misforståelser og hov jamen måtte vi ikke støbe, grave, bygge, øh hvad mon vi måtte. Sådanne ting ved NE og Kommunen og byrådet godt, så det hele er igen et spil for galleriet, og "byggeriet fortsatte". Selv efter det blev konstateret ulovligt, og medierne begyndte at skrive om det utrolige sjusk og rod og ansvarsforflygtigelse, var der stadig utrolig meget aktivitet på pladsen. Vi som borgere fik at vide, at NU var stedet blevet et opbevaringssted for byggematerialer til deres andet anlæg i Glansager, så derfor kører der folk rundt derinde på pladsen og der er lys i skurvognene om aftenen. Vi som borgere står igen tilbage og måber.

Tilkørselsvejen er nu blevet forsøgt eksproprieret på det nok mest tossede sted man kan forestille sig. Vi bad de fremmødte fra kommunen om med selvsyn bare at kigge på vejen og se om de syntes det var forsvarligt, at ligge en indkørsel/tilkørsel på en strækning hvor der er et kæmpe sving, og hvor der har været uheld før. Dette ville de ikke, de ville ikke engang dreje hovedet, man forstår jo ikke at kommunens udsendte bare blindt følger et stykke papir, og de havde ingen mening om cykelstier eller andet på strækningen.

Hele dette her er efterhånden kun et tegn på at noget skal presses igennem, det er simpelthen så uforvarsomt at ville ligge en tilkørsel der, og det er utilgiveligt ikke at tænke bløde trafikanter med ind i dette her. Her i Kværs ligger der en meget populær friskole, der ligger en populær børnehave, og desuden er Kværshallen næsten berømt, fordi borgerne selv har været med til at få det kæmpe projekt op at stå. Det betyder at der er et stort fritidstilbud til borgerne i området, og det betyder at med denne planlagte tiltvungne tilkørselsvej vil rigtig mange borgere og deres børn være i fare for bare at f.eks tage til badminton, med den volumen af lastbiler der vil være på strækningen. Placeringen kan og må ikke godkendes, dem der godkender denne plan vil jeg påstå ikke har været ude og se forholdene, for det kan simpelthen ikke lade sig gøre med de dårlige oversigtsforhold.

Jeg har mistet tilliden til kommunen og deres medarbejdere, og NE, jeg tror simpelthen ikke på at der er indgået aftaler om at der er Gylle nok her i nærområdet til at dække behovet for biogasanlægget i Kværs, jeg vil påstå at det er løgn, og derfor vil jeg gerne have at disse ting bliver undersøgt til bunds, at der foreligger skriftlige aftaler som vi borgere kan få indsigt i.

Ligeledes tror jeg simpelthen ikke på at anlægget er lugtfrit, jeg mener at vi som borgere må kunne få den garanti på skrift, med evt erstatning for lugtgener, idet mange af os er afhængige af at der ikke lugter, når man ønsker at drive virksomhed i Kværs, for mit vedkommende er det essentielt at der ikke stinker. Såfremt jeg må aflyse kurser eller workshops som foregår udenfor pga stank, hvordan står vi her. Kan NE idømmes dagbøder. Kan jeg få mine aflyste aftaler betalt, eller hvordan står jeg her. Jeg kan forstå at kommunen har givet påbud angående lugtgener til NE pga anlægget i Glansager, jeg har talt med borgere der beretter om at det lugter ganske fælt fra anlægget. Jeg har talt med lastbilchauffører der kommer på biogasanlæg rundt omkring i landet, og de siger samstemmende at der stinker, så nu med dette høringssvar, skal der kunne gives os en garanti for at det aldrig kommer til at lugte, eller skal vi have en mulighed for at få en tabt fortjeneste erstattet såfremt det skyldes lugtgener. Eller mon også det bare ignoreres, og så når anlægget er bygget, så hov, nåh ja det stinker nok lidt. Det er ligesom den linie jer ser der bliver kørt, og derfor er tiltroen væk.

Anlægget ønskes placeret i et unikt landskab, det ønsker jeg også at klage over, det ødelægger fuldstændig den diversitet, og det som Sønderborg kommune har profileret Kværs på, nemlig det unikke landskab tilbage fra istiden. Der er fredede bjergsalamander ved Kværs bæk, og man ønsker at lave bassiner med overløbsvand ned til bækken. Overløbsvandet, vil blive skyllet ned i bækken og vil være fyldt med microplast/farvestof fra dækkene og meget farligt bremsestøv fra de tusinder og atter tusinder af lastbiler det vil køre til anlægget om året. Det er en stor overset forurening. Støjniveauet vil være helt utåleligt, idet lyden ikke har nogen barrierer og hele landsbyen vil være berørt at de enorme støjmængder vi har udsigt til.

Jeg er meget utilfreds med hele håndteringen af denne sag, jeg er utrolig frustreret over kommunens, byrådets ageren på vegne af to private firmaer som Projekt Zero A/S og Nature Energy.

Jeg ønsker desuden at klage over NE som offentligt proklamerede at de ikke ville bygge såfremt borgerne ikke ønskede anlægget. De stod og løj os lige op i hovedet til borgermødet. De sagde at anlægget i Kliplev nok ikke blev til noget, og såfremt det blev til noget, så ville det i Kværs ikke blive bygget, og her løj de os igen i hovedet.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 39

Emne 1 - Inhabilitet:

Project Zero-Fonden blev etableret i 2008 og er et samarbejde imellem SE, Bitten & Mads Clausens Fond, Sønderborg Kommune, DONG Energy og Nordea-Fonden. I fondens bestyrelse sidder der to medlemmer udpeget af Sønderborg Byråd for en 4-årig periode. Fonden ejer Project Zero A/S, der er den operative del af ProjectZero og skal omsætte de vedtagne strategier til handleplaner og efterfølgende eksekverer dem. Project Zero A/S har sin egen bestyrelse, der udpeges af Project Zero-Fonden for et år af gangen. Der sidder pt. ét medlem fra Sønderborg Kommune.

Som bestyrelsesmedlem i et A/S, er man omfattet af Selskabslovens snævre regler om inhabilitet i arbejdet i selskabet. Selskabslovens § 131 omhandler inhabilitet for selskabets ledelse og har følgende ordlyd: "Et medlem af ledelsen må ikke deltage i behandlingen af spørgsmål om aftaler mellem kapitalselskabet og den pågældende selv eller om søgsmål mod den pågældende selv eller om aftale mellem kapitalselskabet og tredjemand eller søgsmål mod tredjemand, hvis vedkommende har en væsentlig interesse deri, der kan være stridende mod kapitalselskabets."

Byrådsmedlemmer er omfattet af de almindelige principper om inhabilitet, som kommer til udtryk i Forvaltningslovens § 3. Herefter kan man bl.a. blive inhabil, hvis man i Byrådet behandler en sag om et selskab, hvor man er en del af ledelsen, og dermed har en væsentlig interesse i sagen. Dog er man som udgangspunkt ikke inhabil, hvis man er udpeget til sin post af Byrådet, da man udpeges til at varetage en kommunal interesse i det pågældende selskab.

Du kan læse mere om inhabilitet hos Ankestyrelsen, der er tilsyn på området:

<https://ast.dk/tilsynet/artikler/artikel-inhabilitet-hos-politikere-og-embedsmaend>

Emne 2 - Natur, Bjergsalamander: Forekomsten af bjergsalamander er beskrevet og vurderet i miljørapportens kapitel 10. Der er ikke kendskab til forekomst af Bjergsalamander inden for Sønderborg Kommune og den er ikke registreret i de offentligt tilgængelige databaser. Nærmeste forekomst, som kommunen er bekendt med er ved Kelstrup Fredskov og Stubbæk Skov, begge i Aabenraa Kommune. Niras bemærker til dette emne: 'Vi har screenet de tilgængelige databaser for kendte forekomster af bjergsalamander omkring Kværsløkkebækken. Arten er kendt fra Sønderjylland, men ikke registreret netop der. Vi har tillige rettet henvendelse til en af de eksperter, som følger bjergsalamander i Sønderjylland tæt (Henrik Bringsøe). Han bekræfter at han ikke har kendskab til forekomster i det område. Bjergsalamander yngler i vandhuller og forekommer på land især i skove. Vandløb er ikke hverken yngle- eller rasteområde for arten, så vidt artens biologi er beskrevet i Danmark. Uanset om arten alligevel måtte forekomme på egnede levesteder omkring Kværsløkkebækken vurderes det, at arten ikke kan blive påvirket væsentligt af den forventede udledning af rensed overfladevand fra biogasanlægget.'

Emne 3 - Overfladevand, indholdsstoffer: Emnet er behandlet i afsnit 11.2.2, herunder på side 140-141 i miljørapporten.

Øvrige emner i dette høringssvar er behandlet i høringssvar 31 ovenfor.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

40. Høringssvar Finn Petersen (dok. 89)

Et biogasanlæg er et industrianlæg og hører derfor hjemme i et industriområde.

Det er ganske uforståeligt at man tillader opførelsen i landzone midt i den skønneste natur.

Det giver slet ingen mening at bygge her, infrastrukturen er slet ikke til det lodsejere skal tvinges til at afstå landbrugs jord til anlæggelse af en lang dyr tilkørselsvej.

Desuden vil den enorme trafik forøgelse have en kæmpe indvirkning på borgerne i området desuden frygter vi for støjen og lugten.

Der er kun NE's ord for at de har lokale leverandører til anlægget.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 40

Emne 1 - Placering: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 13 Emne 1 - Placering

Emne 2 - Lugt og støj: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 14 Emne 7 – Lugt og støj.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

41. Høringssvar Kirsten og Flemming Hansen (dok. 90)

Vedr. Biogasanlæg ved Kværs

Vi er uenige / utilfredse med:

Pkt. 1 Vores hus falder ca. 20 pct. i værdi. iflg 2 forskellige mæglere.

Skal vi bare sende den regning til Sønderborg kommune?

Pkt. 2 I har ikke engang overvejet om der skulle laves en cykelsti fra Snurom til Kværs allerede nu.

Pkt. 3 I vil lukke Søndertoft for gående og cyklister på en strækning fra Buskmosevej og til Avntoftvej. Der bor altså mennesker ud til den vej.

Pkt. 4 I siger det ikke lugter og larmer. Vi er foruroliget for når alle der har været forbi enten Korskro eller Glansager kan lugte det så er det da utroligt at jer politikere ikke kan. Bare fordi NE siger at det ikke gør.

Pkt. 5 Vejene herude har i ikke kunnet vedligeholde særligt godt. Hvordan vil i så klare det når der skal køre over 60.000 transporter pr. år?

Pkt. 6 Hvor er alt co2 besparelse når alt råmasse skal komme langvejs fra. På lastbiler fra udlandet eller med skibe længere væk fra endnu. Det er jo nok ikke for sjov at NE har købt et tankanlæg på havnen i Åbenrå. Lastbiler der kører på diesel og skibe der sejler på noget der forurener mere endnu. Når man taler med SBS i Kliplev så er der ikke mere råmasse i lokalområdet. De har alt hvad de skal bruge. Så er der kun de lokale kakaoskaller tilbage, men det er vel også noget NE har bildt jer ind. Så alt i alt prøv nu at vågne op og kom frem til den virkelige verden. Prøv nu lige glemme jeres hellige gral Project Zero og så tænk på at der også bor mennesker herude og ikke kun inden for Sønderborgs byskilte.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 41

Emne 1 - Trafik, slitage: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 6 Emne 1 – Trafik

Øvrige emner i dette høringssvar er behandlet i høringssvar 31 ovenfor.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

42. Høringssvar Ingrid Johannsen (dok. 92)

Høringssvar: om en eventuel videre etablering af et biogasanlæg i Kværs.

Det undrer mig, hvordan hele processen har forløbet fra et borgermøde på Kværs Kro, der blev afholdt på skrømt, og til nu, hvor der er et halvt etableret anlæg i det smukke moræne landskab.

Det er svært at vide, hvor man skal begynde og ende i denne pinagtige sag.

1. Placeringen af anlægget i landzone er jeg meget uforstående overfor. At placere et anlæg i så smukt og enestående landskab er mig uforståeligt. Dernæst forstår jeg ikke, at der bygges i et område, hvor der er flere private biogasanlæg, og så tæt på biogasanlægget i Kliplev.

De to anlæg i Sønderborg Kommune og det i Kliplev kommer til at slås om den samme gyllemængde. For vores co2-regnskab kan det ikke være hensigtsmæssigt, at transportere importeret biomasse fra udlandet og landet i Aabenraa Havn.

Hvis der ses nærmere på kortet på side 38 i miljørapporten, så strider det imod nuværende fakta.

Kliplev Biogas - 980.000 t biomasse - er hverken indtegnet, og ej heller indregnet. Og de tidligere eksisterende gårdanlæg i området er heller ikke. De landmænd jeg har talt med, fortsætter med at levere til de private anlæg, de benytter på nuværende tidspunkt.

Så for mig at se er det mulige opland til Nature Energys anlæg i Kværs ikke som beskrevet.

2. Adgangsvejen fra Felstedvej. Her er udgangspunktet igen, at det er svært at få øje på en egentlig information til borgerne i området. En synliggørelse ved at benytte klare visualiseringer ville muligvis fremme forståelsen for de borgerne i Snurum. De kan i hvert fald ikke fornemme en dialog.

3. Oveni ovenstående er tanken om at ekspropriere til private virksomheder vel også lidt ude af tur. Og hele processen her, har også været skæv. Åstedsforretninger, der indkaldes til og aflyses osv.

Ovenstående er meget triste og kedelige eksempler på manglende information, og misinformation af borgerne.

Vi lever i et demokrati, og alle bør have korrekte oplysninger at beslutte ud fra.
Det gør sig gældende for både politikerne og de berørte borgere.

Beslutningsgrundlaget har ikke været optimalt. Det er mest hensigtsmæssigt, at processen bliver sober og saglig, både hvad angår det menneskelige som økonomiske.
Regningen bliver stor uanset udfaldet.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 42

Emnerne i dette høringssvar er behandlet i høringssvar 31 ovenfor.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

43. Høringssvar Hans Jørgen Vaarbjerg (dok. 93)

Generelt.

Det er et omfattende sagskompleks, der er sendt i høring.

Bestående af:

1. Miljørapport opdateret juni 2021
2. Ansøgning om gasledning trace.
3. Ansøgning om udledning fra vej.
4. Ansøgning om udledningstilladelse fra biogasanlægget
5. Oprindelig ansøgning fra 2019
6. Kapacitetsanalyse Kværsløkke bæk.
7. Supplerende oplysninger til miljøgodkendelse.
8. Udkast til afgørelse.

Derfor finder jeg det urimeligt og forkert, at der ikke gennemføres borgermøde, og yderligere information til de berørte parter.

Forslag: Høringsperioden bør gå om.

Eksempel:

Vejanlægget til Felstedvej har aldrig været visualiseret og fremlagt for de berørte borgere i Snurom.

Det har medført mangelfuld og misvisende information til borgerne og beslutningstagerne.

Miljørapporten indeholder fejl og urigtige oplysninger,
som fører til misinformation af både politikere og borgere.

Eksempel:

På side 26 punkt 2.5 i miljørapporten (bilag 1)

Påstås at 0 – alternativet er: Ingen udnyttelse af biomassen i området, hvis anlægget ikke bygges.

Det er ikke rigtigt. Klipleve Biogas er i mellemtiden etableret, og det ligger optimalt i det såkaldte optageområde for Kværsløkke Biogas.

Klipleve Biogas, og flere gårdanlæg i området er ikke indregnet. Hverken i forhold til biomasse, transport eller gaspotentialer.

Konklusion:

Efter at have været vidende til byggeri uden byggetilladelse og uden støbetilladelse, samt ingen indsendte støbetegninger osv., foreslås sagen sat i bero til, der foreligger korrekt og opdateret viden for politikere og borgere.

Bygherren henviser i sagsakterne til projektets stramme tidshorizont/bagkant.

Her må antages, at det alene vedrører bygherrens økonomi og opnåelse af det høje statstilskud. Alt arbejde på byggeriet er sket på bygherrens eget ansvar.

Klimatiltag har ikke en tidshorizont, der berettiger til forhastet beslutning.

Fejl og urigtige oplysninger i miljørapporten.

- Vej og trafikbelastning.
- Begrundelsen for placering.
- Manglende borgerinddragelse.
- Generel misinformation af politikere og borgere.
- Lugtgaranti.

Landskab.

Bilag 1 (Uddrag af miljørapport, side 26)

2.5 Alternativer

0-alternativet er den situation, hvor Nature Energy Kværs enten ikke opnår godkendelse til etablering af biogasanlægget, eller vælger ikke at opføre anlægget. 0-alternativet beskriver altså den eksisterende situation.

Ved 0-alternativet vil gaspotentialet fra områdets biomasser ikke blive udnyttet til fortrængning af fossil brændsel i form af naturgas. Biogasanlægget vil dermed ikke kunne levere op til ca. 24 mio. m³ bionaturgas årligt. Dermed vil biogasanlægget ikke kunne bidrage til at mindske kommunens samlede forventede drivhusgasudledning (kuldioxid, metan og lattergas). Beregninger viser, at biogasanlægget vil kunne bidrage til reducere CO₂-udledningen med 52.400-87.700 ton CO₂-ækvivalenter om året.

Ved 0-alternativet vil Sønderborg Kommune være nødsaget til, at finde et alternativ løsning på, at opnå målsætningen om at være CO₂ neutrale i 2029.

Fælles biogasanlæg kan placeres ved et udlagt område til biogas ved Blans og kan desuden, på baggrund af en konkret vurdering, placeres uden for de udpegede områder til fælles biogasanlæg såfremt projektet kan leve op til retningslinjerne for biogasanlæg, i Kommuneplan 2017-2029.

Da der vil være et stort overlap imellem gylleoplandet for Nature Energys anlæg ved Glansager og et potentielt anlæg ved Blans vil der ikke være tilstrækkelige biomasser til et nyt anlæg ved Blans. Der er på baggrund af produktion af biomasse mængder ønsket at etablere et anlæg i den vestlige del af Sønderborg Kommune. Det vurderes at den ansøgte placering ved Kværs nordvest for Gråsten er den mest hensigtsmæssige i forhold til tilgængelige biomasser. Desuden er der samlet set en bedre infrastruktur for et anlæg ved Kværs end et anlæg ved Blans. Blans er endvidere fravalgt på baggrund af, at det ønskes, at undgå større omfang af kørsel på mindre veje og kørsel gennem mindre byområder/landsbyer samt afhængighed for brug af færge til transport af husdyrgødning.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad hørings svar 43

Emne 1 - Høring, borgermøde: Borgerne er ad flere omgange blevet hørt i denne sag, jf gældende regler om offentlighed og partshøring. En oversigt fremgår af afsnit 13 side 42 i udkast til aførelse.

Emne 2 - Vejanlæg - visualisering: Visuelle forhold er beskrevet i miljørapportens kapitel 9. Her fremgår det af indledningen med ændringskommentarer i forhold til den oprindelige miljørapport: 'Vejadgangen til området er fastlagt ved vedtagelse af plangrundlaget og vil ske fra nord, hvilket svarer til det vurderede scenarie 2 i den oprindelige miljørapport. Scenarie 2 er i den oprindelige miljøvurdering, det sitelayout, der vurderes at medføre den mest hensigtsmæssige indpasning i landskabet, både hvad angår landskabets karakter og visuelle udtryk, jf. den sammenfattende vurdering, afsnit 9.6. Fastlæggelsen af vejadgangen medfører ikke en ændring af den vurderede påvirkningsgrad i den oprindelige miljørapport.'

Vejanlægget er beskrevet som Scenarie 2 i Miljørapporten på side 108.

Miljø- og fødevareklagenævnet har tidligere behandlet temaet om visualisering i deres afgørelse af 15. April 2021 om klage over vvm-tilladelse og miljøgodkendelse til biogasanlæg i Kværs - afsnit 3.2.5 side 33-34. Her tilsidesættes kommunens vurderinger på området ikke, og vurderes at opfylde lovens krav.

Se endvidere forvaltningens bemærkning Ad hørings svar 18 Emne 3 – Visualisering.

Emne 3 - 0-alternativ: 0-alternativet er fortsat korrekt. Opgørelser af tilgængelig biomasse i området viser, at det ikke er begrænset af mængden af tilgængelig biomasse, men af kapaciteten hos biogasanlæggene. Der vil derfor være biomasse som ikke afgasses, såfremt anlægget ikke etableres.

De oprindelige opgørelser er lavet ud fra husdyrgrundlaget, men der afgasses også mange andre landbrugsbaserede biomasser herunder fx halm, samt plantebaserede affaldsfraktioner fra eksempelvis fødevareproducerende virksomheder.

Hvor langt man kan køre er en afvejning af gasindholdet i biomassen og miljøkonsekvenserne ved transport. For gylle, som har et relativt lavt biogaspotentiale betyder det, at køreafstanden skal være relativt kort, hvor det for andre biomasser fx madaffald, som har et højt biogaspotentiale, kan give mening ud fra et miljømæssigt perspektiv at køre væsentligt længere.

Det forhold der kan primært påvirkes af de øvrige biogasanlæg, er den potentielt øgede transportafstand for biomassen til anlægget. Ift. klimapåvirkningen er påvirkningen fra transport af biomasse dog minimal sammenlignet med gevinsten ved afgangning af biomasse.

For Kværs er den negative påvirkning fra transport 2.200 ton CO₂ eq som fratrækkes den positive påvirkning på 58.600 - 93.900 ton CO₂ eq afhængig opgørelsesmetoden (positive påvirkninger: fortrængning af fossil energi, reduktion af klimagasser fra landbrug, erstatning af kunstgødning). Det vil sige at transport fjerner fra 3,8 til 2,3 % af den samlede miljøgevinst. Kværs ligger fortsat godt i forhold til forsyningen af biomasse. Hvis det yderst konservativt antages at transportafstanden samlet set skulle vise sig at være 50 % større, ville påvirkningen fra transport være ca. 3.300, det svarer til 5,6 – 3,5 % af den samlede gevinst. Det vil altså sige, at selv en 50% stigning i transportafstand vil give et resultat, der afviger med mindre end 2% fra det der er angivet rapporten, hvis alle antagelserne forbliver de samme.

Dette vurderes at være en minimal afvigelse, som er vel dækket ind under de øvrige yderst konservative antagelser, der ligger for beregningerne. For transport alene er der en antagelse for dieselforbruget, som er mere end dækkende for denne afvigelse. Det antages at dieselforbrug for alle transportere er 1,3 km/l i den internationale standard fra ISCC (<https://www.iscc-system.org/wp-content/uploads/2018/01/ISCC-PLUS-205-01-GHG-Emission-Requirements-1.1.pdf>) angives det at dieselforbrug kan beregnes som 0,49 l/km svarende

til 2,04 km/l for fuld last og 0,25 l/km svarende til 4,0 km/l for tom last. Dieselforbruget er efter disse internationale standarder mindre end det vi har medtaget i beregningen for klimagevinst.

Selv hvis transportafstanden øges relativt meget ift. forudsætningen for eksisterende beregninger vil klimapåvirkningen fra transport stadig være overestimeret i eksisterende beregninger. Dermed underestimeres den positive påvirkning af biomasse-afgasning, hvis blot denne ene antagelse ændres til den internationale standard.

Det fremgår endvidere af Planklagenævnets afgørelse af 17. Marts 2021 i sagen om lokalplan for Biogasanlæg i Kværs på side 25: 'Det bemærkes for en god ordens skyld, at der efter nævnets praksis heller ikke er krav om tilvejebringelse af nærmere oplysninger om leverandører eller mængder af gylle i forbindelse med en miljørapport. note8)

Note 8): Planklagenævnets afgørelse af 1. juli 2019 i sagsnr. 18/06064 m.fl. Afgørelsen kan ses på afgørelsesportalen: <https://pkn.naevneneshus.dk/>.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

44. Høringssvar Helga Vaarbjerg (dok. 94)

Høringssvar.

Placering og indhold:

Der mangler begrundelser for placeringen i Kværs, da der ikke er biomasse nok her.

Det manglende gyllegrundlag ønsker Sønderborg Kommune ikke at blande sig i, men henviser til at Nature Energi er velrenommeret virksomhed, så dem stoler man på.

Men netop gyllegrundlaget er en af grundene til at placere Biogasanlægget ved Kværs.

Og da ingen stiller krav til dokumentation angående indholdet i anlægget, ved vi reelt ikke, hvad der bliver puttet i anlægget.

Når der ikke er biomasse nok i nærområdet, hvor langt væk fra ønsker man at hente biomasse, og hvilken kontrol vil der være med de importerede produkter.

Kan vi risikere mikroplast, pesticider eller medicinrester, som i sidste ende forventes kørt ud på landmandens marker.

Der bør fremlægges bevis for, at beliggenheden i landzone er rigtig begrundet.

Og der bør fremlægges bevis for hvad der puttes i anlægget.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 44

Emne 1 - Biomassegrundlag: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 3 Emne 2 – Biomassegrundlag.

Emne 2 – Biomasse, plastholdigt: I forhold til råvarer til anlægget og reglerne herfor, se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 14 Emne 6 – Biomasse, plastholdigt.

Emne 3 - Afgasset biomasse, brug: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 6 Emne 3 – Afgasset biomasse, brug.

Emne 4 – placering, landzone: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 14 Emne 1 - Placering

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

45. Høringssvar Per Østergaard (dok. 96)

Placeringen ved Kværs er ikke rigtig, i forhold til den store trafik det giver på de små veje, og forbi Kværs skole på Avntoftvej.

Biomasse kan heller ikke fåes i lokalområdet, så det kræver meget lang transport , og dermed en kæmpe stor CO2 udledning.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 45

Emne 1 – Trafik: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 6 Emne 1 – Trafik

Emne 2 - Biomassegrundlag: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 3 Emne 2 – Biomassegrundlag.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

46. Høringssvar Per Krause Schmidt (dok. 97)

Biogasanlægget ved Kværs burde slet ikke ligge der da vejen er alt for dårlig til den store trafik vi vil få...Har børn som cykler til Kværs friskole og det slutter nu når alle de lastbiler skal køre forbi dem da vi ikke har cykelsti de kan cykle på og vi skal til at tørre tøj i tørretumbler i stedet for at hænge det ud nu da vi skal til at have lugten af biogasanlæg i vores baghave. Det er ikke meget co2 besparende over det. Vi fik lovning på at hvis der var for stor modstand ville det ikke blive bygget men det holder ikke kan man se. Med uden støbe og bygge tilladelse er De godt i gang og det med stor opbakning fra vores folke valgte byråd...nogen har sovet i timen.....Så stop nu det ulovlige projekt....Bekymrede beboer på Felstedvej33

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad høringssvar 46

Emne 1 – Trafik: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 6 Emne 1 – Trafik

Emne 2 - Lugt: Se forvaltningens bemærkning Ad høringssvar 7 Emne 3 – Lugt.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

47. Høringssvar Bente B. Gellert (dok. 99)

Biogasanlægget vil med de mange transportere til og fra ødelægge og forurene natur og miljø og være en potentiel fare for skolebørn og andre trafikanter.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad hørings svar 47

Emne 1 - Trafik: Se forvaltningens bemærkning Ad hørings svar 6 Emne 1 – Trafik

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.

48. Hørings svar Thorkild Nielsen (dok. 100)

Der kan på ingen måde stemmes for et biogasanlæg i Kværs. - Der vil iflg. rapporten ske en voldsom forøgelse af trafikken med tunge køretøjer ad Gråstenvej i Felsted.

Dette medfører bl. a. :

Husene vil , især på den nordlige del af Gråstenvej, få alvorlige skader i form af revner i murværk

Fare for bløde trafikanter og gående, der skal krydse Gråstenvej for at handle og andre gøremål i Felsted. - Dette skyldes, at der er ved at blive etableret et boligområde vest for Gråstenvej, med til- og frakørsel, også i Gråstenvejs nordlige ende. (Jfr. jeres vurdering af trafikken omkring Kværs Friskole)

Der skal bemærkes, at vejbelægningen i området Gråstenvej 12 (Damm´s Gård), Østergades udkørsel og Torvet er særdeles uegnet til tung trafik. Beboerne i området er meget generet af støj og rystelser herfra. - Der vil blive rettet henvendelse til Aabenraa Kommune herom snarest.

Forvaltningens bemærkning/vurdering

Ad hørings svar 48

Emne 1 - Trafik: Se forvaltningens bemærkning Ad hørings svar 3 Emne 1 – Trafik

Emne 2 - Støj, trafik: Se forvaltningens bemærkning Ad hørings svar 11 Emne 2 – Støj, trafik.

Høringssvaret medfører ikke ændringer i udkast til afgørelse eller miljørapporten.